

اعلان

گرانو او قدرمندو لوستونکو پښتو ډاټ نيت ډي کتاب سره ډيره
خواري کړي ده او په ډير عاجزانه طور ئي تاسو ته د مطالعې په
غرض ډالي کوي د ډي کتاب بې اجازت نقل کول ، چاپ کول يا
زمونږ نسبت ترې لرې کول نه صرف دا چې اخلاقي جرم دے بلکې
ډير سخت منع دي

پښتونستان
پښتو ډاټ نيت

**Distribution, posting, or copying is strictly prohibited
without written permission of Pukhto.Net**

Ketabton.com

اوبسکی صنّالونم

شیرین یار یوسفزے

اوبنڪي مشالونه

رني اوبنڪي مشالونه
دَ مَزَل حد پري روڻان ڪرم

شيرين يار يوسفز مَ زروبي

شورو د الله په نوم چې رحمان او رحيم دے

د کتاب نوم	اوبنکي مشالونه
مخونه	۲۰۸ دوه سوه اته
ترتیب	نېټه وار
ليکونکي	شيرين يار يوسفزې
شعري زيار	دوهم
کمپوزنگ	امجد امين 0321 - 90 20 628
د املا سمون	شيرين يار يوسفزې او مظهر علي
د چاپ کال او ځای	۲۰۰۶ پېښور
د چاپ شمېر	۱۰۰۰ يوزر
بیه (قدر)	۲۰۰ روپۍ

درکونه

- ❖ يونيورسټي بک اېجنسي، خيبر بازار، پېښور،
- ❖ اکیډمي بک شاپ، پښتو اکیډمي، پېښور پوهنتون،
- ❖ زرین زاده يوسفزی، شارجه عرب امارات 00971-505942423
- ❖ برېښنا لیک: shereenyar@hotmail.com

د کتاب واک اختیار د لیکونکي څخه خوندي دے

تروٺ

چي زما دَ خيال تصوير دے
چي زما دَ خوب تعبير دے

پءَ وفا کنيٺي بيٺي مثالہ
پءَ بنکلا کنيٺي بيٺي نظير دے

چي خوددار دے ہم دلدار دے
چي بادشاہ دے ہم فقير دے

ہم مہوہ دہ ہم سایہ دہ
لکھ دیکھے دَ انجیر دے

اوبنکي مشالونه - يو تاثر

”اوبنکي مشالونه“ د بناغلي شيرين يار يوسفزي د شعرونو يوه شيرينه مجموعه ده- د درد او د مينې د ارمان چې کوم خواږه د خواني په عمر کبني کېدې شي د هغه ټولو خوند د شيرين يار په شعرونو کبني تر ډېره حده راطاهر شوه دے- شعر هسې هم د خوږ درد د اظهار نوم دے او بيا شعر چې په فني معيار هم پوره وي نو د خوږو نغمو صورت ترې ساز شي- فکري بلوغت به شاند چې د عمر په يوه خاص حد کبني راځي ولې شعر چې هرکله يو فطري عطيه ده ځکه نو شاعرانه بلوغت د خواني په هغه ورځو شپو کبني اکثر ښکاره شي چې نوره دنيا ورته د لېونتوب دور وائي- شاند چې عشق او محبت د جنون په يو خاص حالت کبني د پوهې تر بامه رسي- خبر نه يم چې ستر حمزه صېب دا خبره د چا په باب کړې ده:

تا ته پوهه راغله د خواني سره

ما ته هله راغله چې خواني لاره

(حمزه)

د ستر حمزه صېب دا خبره د سند په توگه وړاندې کېدې شي چې پوهه په خواني کبني هم راتلله شي- دا بيله خبره ده چې دغه پوهه د کوم مضمون او د ژوند د کومې تجربې پوهه ده- ژوند پخپله لوی اُستاز دے او شيرين يار يوسفزي چې د ژوند له کومو مکتبونو سبق زده کړے نو دا خبره يقين ته نژدې ده چې په ډېر لږ عمر کبني

ٿي ۽ شاعرانه پوهي ڊهر وڍ فني سفر ڪرڻ ۽۔

د شيرين يار پڻ ”اوبنڪي مشالونه“ ڪٺي ڇپي ڪومه شاعري ده او د ڪوم قسم شاعري ده هغه د بناغلي د فڪر غمازي ڪوي۔ پڻ غزل ڪٺي خو ڇرگنده خبره ده ڇي هغه د خپل خاطر د درد د تاثره شعر وائي۔ ڪڻ هر خو د هغه د انتهائي داخليت اظهار ۽ ولي د غزل د صنف اصل مدعا او تقاضا هم د بنيادم خپل ذات ۽۔ د خپل ذات احساس يو افقي قدر لري ڇڪه پڻ ڊي ڪائنات ڪٺي مينه، ارمان، بي وسي، جي آري د هر دور د انسان برخه ده۔ پڻ ڪوم دور ڪٺي هم ڇي ڇوڪ د خان پڻ علامت ڪٺي د خپلي مينڀي د جذبي او د خپلو مجبورو ذڪر ڪوي نو دا د ژوند سره ترلي احساسات افقي رنگ لري۔ د بنيادم د درد جذبه هر چا ته د يو رنگه احساسه راپيدا ڪهري۔ پڻ ڊي ڪٺي هم شڪ نيسته ڇي ماحول ڇاپهرچل او د تاريخ دوزان د بنيادم پڻ ڊي احساساتو اثر ڪوي او شاعر لڻ خپل ماحول وٽ هم نه شي۔ ولي بيا هم د يوڙي ازلي جذبي پڻ رنگ ڪٺي دغه احساسات هرڪله او هر چرته وي۔ د مشرقي ژبو پڻ شاعري ڪٺي غزل د ڪمال تر حده شائد پڻ ڊي هم رسيدل ۽ ڇي دا د ذات د اظهار لڻ ٿولو ڪاميابه وسيله ده۔

پڻ جديد دور ڪٺي جديد نظم هم د اظهار دغه رنگ خپل ڪرڻ ۽ ولي د صنف پڻ لحاظ نظم د ذات نه سهوا د خارج پڻ بيلو بيلو اڇونو او د ژوند پڻ بيلو بيلو تقاضو بنه رٺا غرڇول ٿي۔ دا روايت هم پاتي شوم ۽ ڇي غزل د حسن و عشق او هجر وصال د ذاتي ڪهڻيتونو د اظهار د پاره وٺيل ٿي او پڻ نظم ڪٺي د روزگار او د دوران د غمونو ذڪر ڪهري۔ پڻ دغه روايت شيرين يار يوسفز ۽ يو ڪامياب اُستاد شاعر بنڪاري۔ ڇڪه ڇي د ”اوبنڪي مشالونه“ د نظم پڻ برخه ڪٺي ٿي ڊهر د خوند نظونه پڻ مختلفو موضوعاتو وٺيلي دي۔ دغه نظونه فلسفيانه رنگ هم لري، د خپلي خاورڙي سره د شديدې وابستگي احساس هم، د ارمان انگازي هم پڪٺي اورپڻ شي او د فني

ارزښت قدر هم لری -

معلومه نه ده چې شیرین یار یوسفزی شاعری کله، څنگه او په کومو حالاتو کېنې شروع کړې ده خو د کلام د پختگی نه ئې دا برېښی چې د پښتو د شعری ادب ئې بڼه مطالعه کړې ده او د شعر په بابلنه پوخ تنقیدی شعور هم لری - له غزلونو ئې داسې ښکاری چې د حمزه شینواری د شعر نه ئې ژور ولې مثبت تاثر اخستې دے او په شعر کېنې ئې د عصر د شعر د معیار ښې نښې برېښی -

د "اوبنکی مشالونه" شعرونه په مجموعی توګه دا تاثر ورکوی چې شیرین یار یو ترقی پسند شاعر هم دے او شاید چې د ترقی پسندو یا نورو نظریاتی شاعرانو سره ئې ناسته پاسته هم ډېره شوی وی - دا هم کېدے شی چې شیرین یار د قامی او نظریاتی سیاست سره تعلق هم لری - ځکه نو عجیبه علت دا هم دے چې شیرین یار ځېنې ځایه خپل احساس خبره هم کوی نو د ترقی پسندی په اصطلاحاتو او پېرایه ګڼې ئې کوی - ولې د کلام د سرسری مطالعې نه ئې داسې نتیجې اخذ کېدے شی چې اتفاق ورسره ضروری نه هم دے - شاعر شاعر وی - که د هر رنگ، هر مکتب او هرې نظریې شاعر وی او ما ته دا هم معلومه نه ده چې په دا مجموعه کېنې د شیرین یار د زندانی ورځو شپو شاعری شامله ده او که نه؟ خو په مجموعی توګه پکښې د هغه د پرېشان خاطر د اواز بازګشت اورېدے شی -

دا مجموعه به یقیناً چې د پښتو په شعری ادب کېنې د قدر وړه اضافه وی او که څوک د شیرین یار یوسفزی د ذاتی ژوند د ناکړدو نه خبر شول نو شائد چې د دې کتاب به نوره هم زیاته پذیرائی وشی -

زه د ښاغلی شیرین یار یوسفزی مننه کوم چې ما ته ئې په دې ښکلې مجموعه د یو څو خبرو لیکلو بلنه راکړه - که هر څو زه د وخت په داسې حالاتو کېنې ګېر یم چې په تفصیل سره مې پرې هغه رنگ لیکل وڼه کړے شول څومره چې ئې حق وو ولې

په منڊه منڊه او په بيړه بيړه ليكلے شوو دې څو خبرو د پاره زه د بناغلي محمد اسرار
اتل هم ډېره مننه كوم چې هركله ئې ما ته د دې ليكلو ياددهاني كړې ده-- ورسره د
شيرين يار يوسفزي د ورور گوهر ننگيال هم ممنون يم چې ډېر په صبر ئې زما د دې
نيمگري ليك انتظار كړے دے-

پروفېسر ډاكټر راجولي شاه خټك

پښتو اكاډيمی، پېښور پوهنتون

۱۸ اکتوبر ۲۰۰۵ء

د بنديوان شاعر اوبنکي مشالونه

د کل انسان د احساساتو او جذباتو د اظهار د ذريعو او طريقو نه پورته د شاعر انسان احساسات او جذبات چې کله د شعر په ذريعه او طريقه کبني بيان شي نو که هغه ساینده او نوحه وی نو ویر ژړا کبني ئې زړه راښکونکې اثر وی او که د خندا، ښکلا، رنگ او نور، زلفو او رخسار په ژبه خپل احساسات شعر ته وسپاری نو د گردونو، رېگونو نه لاله زار جوړ کړی او تصور به درله ښکلې او رنگین کړی - دغه وجه ده چې شاعر د غم او درد، گل او خار، خندا او ښکلا مجموعه ده، لکه چې په خان کبني ټول کاینات لری - په دغه حواله شاعر انسان ته د خپل ماحول او چاپېرچل او ټولني نمائنده وپیلې کېږی - ځکه خو محققین چې هرکله د تېرو زمانو تحقیق او څېړنه کوی نو هغوی د هغه تېرو زمانو د دورونو شاعرانو او لیکونو نه د وختونو د حالاتو د وارداتو او واقعاتو په رڼا کبني هر څه اخذ کوی - په دغه حواله مونږ شاعر ته د وخت غږ، غوږ او ژبه وپیلې شو -

دلته چې نن مونږ د پښتو د یو تکړه او وینښ شاعر شیرین یار یوسفزی د شعرونو مجموعه "اوبنکي مشالونه" راڅلو نو د هر څه نه اول به د انسانی فطرت هغه احساس په نظر کبني لرو چې انسان فطرتاً ازاد او د رڼا محرک پاتې شوی دے نو ځکه که شیرین یار یوسفزی دا وخت په کوټ لکھپټ جېل لاهور د مرگ کوټې کبني پروت د دې ملک د تور قانون سزاوار دے نو د هغه په ذهن کبني د خپل پښتون فکر رڼا هم

شته او د دغې رڼا فکر نوم "اوبښکې مشالونه" دے۔

د لاهور په قېد و بند کښې دلته ما ته په تاریخ کښې د ډېرو پښتنو بنديوان فکرونه رايادېږي او هر پښتون ته پنجاب په خپلو چشمو کښې کتلی دی۔ د دغه ټولو له پاره ما ته د محترم قلندر مومند دا شعرونه مخې مخې ته کېږي:

چې په خوشحال په رنتهمبور کښې و شوې
هغه کانې په ما لاهور کښې و شوې
د رڼا ناوې دغه ټولې قيصې
ما سره ستا د مینې تور کښې و شوې
د اشنا یاد د قفس ورمات کړو
بېلتونه ډزې دې په کور کښې و شوې

د لاهور پنجاب د بنديوانو دغه تسلسل چې دا وخت شیرین یار یوسفزی ته رارسی نو دلته د قلم او حرف د تقدس په حواله رحمت شاه افریدی ته هم عېن هغه سزا اورولې شوې ده چې د پنجاب یو جج د یو پښتون د مقدمې په وخت هائی کورټ، لاهیر ملتان بېنچ کښې وئیلی وو۔

"لزم چنگه پٹمان ہے اس لیے نشیات کیس میں ملوث ہونا غیر لائق نہیں۔"

د هائی کورټ ملتان بېنچ دا ریمارکس چې مونږ د قلم او حرف په حواله رحمت شاه اپریدی او بناغلی شیرین یار یوسفزی سره د ټول پښتون په حقله راواخلو نو د هر پښتون په حقله د ټول پنجاب تاثر هم دغه دے لکه چې پنجاب د ټول پښتون په مقدمه کښې مدعی هم او پخپله گواه هم دے او زمونږ په حقله دا وائی:

فقیر شہر بولا بادشاہ سے
بڑا سنگین مجرم ہے یہ آقا

اے مصلوب ہی کرا پڑے گا
کہ اس کی سوچ ہم سے مختلف ہے۔

پہ دغه لاهور کبني د پښتو د قلم دغه دوه بنديوان نن هم په تيابه زندان کبني
فکرونه مشالونه لری او زه چې دلته د بنديوان شاعر په قهد و بند کبني د ازاد پښتون
فطرت شعرونه "اوبنکي مشالونه" کورم نو د يو خو کلامونو نه علاوه ئي د کلام
مجموعی تاثر دا دے چې هغه د ذات قهدي نه بلکي دې ټول نظام کبني د رياست يو
داسي باغي قهدي دے چې په زندان کبني هم د ټول پښتون خبره کوی او لکه څنگه
چې د يو طوطی يا د بل الوتونکی مارغه نه په پنجره کبني د بندېدو باوجود د الوتو
فطرت څوک نه شی اخسته، دغه شان د بنديوان شاعر فکر او خيال هم څوک
راايسارول نه شی، نو ځکه خو وائی:

لار کبني د مقتل که ودرېدلې يم
خه به تر مرامه رسېدلې يم
ستا په گل رخسار چې ځلېدلې يم
تل لکه د پرځي ژرېدلې يم
ستا چې د کاکل څړي سمسوره ده
دا لکه سپرله زه غوړېدلې يم
ستا د ژوند فضا چې معطره ده
دا لکه نگهت زه رقصېدلې يم
شپي ته د سبا د ستوري ځل وينم
کله د وحشت نه بوړېدلې يم
داسي کوم جرس تتر وهلې شي
زه لکه پاڅون ته غږېدلې يم

د شاعر متعلق د بعضو خلقو خیال دے چې دے خو یا د نرکسیت بنکار وی او یا د ذات دومره قہدی وی چې د ذات د خول نه هډو بهر نه شی وتلے - شاعر یو غیر مستقل مزاجه او یو خیالی کردار یادېږی چې افلاطون هم ناخوبنه کرے وو - خو د نوی دور شاعر چې هرکله په مزاحمتی دور کېنې کوم رول لوبولے دے نو بیا "خطرناک مبلغ" یاد شوے دے - په دغه حواله چې زه د بناغلی شیرین یار یوسفزی شاعری ته گورم نو د "پنجاب زندان" او د "پنجاب قانون" ترې هم د شاعری زور اخستے نه دے بلکې چې څومره ترې چاپېره حصارونه جوړ شوی دی نو دومره عین د انسانی او پښتنی فطرت په رڼا کېنې دې پښتون باغی په شعر کېنې وپېلی دی چې:

د یارانو ترون غوارو
 مدام مرگ د بېلتون غوارو
 د مرگ کومی کېنې هم یاره
 سرگرمی د ژوندون غوارو
 د جرس په هر یو غږ کېنې
 نوے نوے پاڅون غوارو

زه د نثری مصروفیاتو په وجه د شعر د مطالعې نه غېرحاضر پاتې شوے یم خو د شیرین یار یوسفزی د "افغان گلونه" په حواله اوس دا "اوبنکې مشالونه" زما خوښ شعرونه دی - زه په شاعری د فنی استاذانو او د شعرونو ورکشاپ کېنې د "فنی مېکېنکانو" په شان پُرزه په پُرزه کتو قائل نه یم بلکې زه د شعر دننه خیال، فکر او پېغام ته گورم - خو زما دعوی ده که چېرې د شیرین یار یوسفزی دا "اوبنکې مشالونه" چا د شعر د فن د استاذانو ورکشاپ ته یوړل نو وزن، بحر اصطلاحات او د شعر چې څومره لوازمات دی هغې کېنې به کش کړپ ونه مومی بلکې دا به وائی چې شیرین یار یوسفزی په شعر کېنې خیال، فکر او پېغام د وزن او بحر په چوکات کېنې داسې

پہوست کری دی لکہ سرکش باغی چہی خوک پۂ زنجیرونو کبھی رابند کری-

ہم دغہ شان شیرین یار یوسفزے د لاهور قہد و بند کبھی بقول فہض احمد

فہض د دی شعر پۂ مصداق وائی:

متاع لوح و قلم چہمن گئی تو کیا غم ہے
کہ خون دل میں ڈبولی ہیں انگلیاں میں نے
زباں پہ مہر لگی ہے تو کیا کہ رکھ دی ہے
ہر ایک حلقہء زنجیر میں زباں میں نے

نور البشر نوید، پہنور-

۳۱ جنوری ۲۰۰۶ء

د فکر و فن په هنداره کښې د اوښکو مشالونه

شیرین یار یوسفزې څلمې لیکوال دے خو فکری او فنی اړخونه ئې په کم عمری کښې په گڼو برخو وپشلې شوی دی - د ده تاند تپاند جذبات هر څو که د خوانی په بام غزؤنې کوی او شاهینې وزر ئې الوت ته چمتو دے خو بیا هم ورسره د ادبی ژوند یوه داسې پنگه پرته ده چې دغه تاند تپاند جذبات ئې هېڅ کله هم له خپل سمت او لارې نه نه ورکوی بلکې لا ورله فکر او نظر ته خلا بخښی او خپل مرام و مقصد پله ئې پاروی او ډاډه کوی - شیرین یار که د سماج د لمبه لمبه حالاتو سره ډغرې لپاره د خپل قلم په زور خان تر اخبارونو او مجلو رسوی نو د انتقاد د بې نیامه تبخ په لاس هم د خپل رسا فکر په زور په هر ادبی مکتب ورگډېږی - که د خپلې پښتو ژبې د صحیح لیک لوست د پاره هاندې هڅې کوی، د پښتو په املا، لیک دود او شعری وزن، بحر کتاب لیکي نو دغه مینه ئې د جېل تورو تمبو شا ته هم د فکر او شعور زور ته دوام ورکوی - ځکه خو د ابی خلیقو سره مسلسل د لیکونو له لارې کلکې اړیکې لری، څه چې د ده د پښتو ژبې ادب او پښتون اولس سره د مینې ثبوت ښکاره کوی - د جېل ژوند هر څو که د ده د ذات سره اهم تعلق لری او د ده وجود قېد دے خو د ده د فکر او فن او شعری ښکلا نه هېڅ کله گېره نه شی چاپېرولې، لا چې نورې ورکښې د وسعت او پراختیا لارې پېدا کوی — خو که مونږ د شیرین یار په دغه گڼ اړخیز ادبی ژوند کښې د ده

مستقل مزاجی رنگ لټوو نو هغه ډېر په شدت سره د ده په شاعری کېنې جوت او څرگند لیدم شی کوم چې نن د هر پښتون په وړاندې د ده د اولنی ټولګې "افغان ګلونه" او دا د اوس د "اوبنګې مشالونه" په شکل کېنې برخېره پروت دے۔ د شیرین یار په تنه بوده کېنې د شاعر زړه درد لکه د روح داسې وړدنه شوه او دغه شاعری د ده دردېدلی احساسات او جذبات په هر لور داسې شیندلی دی چې که د پښتانه وطن د خاورې او تاریخ وپارژنې قیصې او ستاښنې پکېنې دی نو د پښتون اولس د وحدت، یووالی او خپلواکی د ضرورت سره سره پکېنې د دوی د ژوند د ځینو بې وسو او مجبورو خاکه ډېره صفا او څرگنده رابنګلې شوې ده۔ دې سره سره د شیرین یار د تنقید د بې نیامه تبغ نه هغه خودغرضه، د استعمار دلالان او بې ضمیره واکداران هم بچ نه دی پاتې شوی چې منصفان ئې هم طرفداران دی او تل ئې د مظلوم اولس وینې ځکلی او چا چې تل د دغه اولس خاوره په شاپولو شپږولو او وطن په ویرانو کېنې د بدلولو هڅه کړې ده، شیرین یار د خپل کلی، خپلې خاورې او وطن په هر ډګر د دغه رنگ قوتونو په ضد ولاړ دے او هم دغه د ژوند مزاحمتی برخه ئې د خپل رسا فکر په زور د شعر جولی ته غړخولې۔ شیرین یار دغه مزاحمت د خپلې خاورې، پښتنی اقدارو، روایاتو او دې خاورې سره تړلی هر څیز او د انسان د ښېګرې او سکالی په غرض د خپل ژوند مقصد و مرام بولی۔ هم د ژوند دغه تاودو سړو نه ئې د حالاتو سره د مقابلي چل زده کړم ځکه خو د شیرین یار فکر و فن هم ښائی چې دے د حالاتو غلامی نه قبلوی او نه ورسره د سمجوتې په لاره ښکاری۔

د حالاتو په ضد ولاړ شیرین یار دغه انقلابی تصور، د ده په خیال خور مزاحمتی رنگ، د فکر وحدت او د فن کمال دے د خپل عصر د شاعرانو نه نه یواځی بیلوی بلکې یو ځانګړم مقام هم وربخښی۔ ځکه خو ئې شاعری د یو ځانګړې ښکلا او تهذیبی شائستگی سره سره د لفظونو د زړه پورې استعمال هنداره هم ده او د ژوند د

حقيقتونو او هنگامو، قامی فکر او اولسی مسئلو د بيان او اظهار اثرناکه ذريعه هم ده- د شیرين يار يو خانگرمه اسلوب دا هم دے چې که د ژوند په کرکهچونو کبني هر خومره ظلم جبر او بي انصافي سره مخ شوم دے خو خپل شعر ئي د بي خايه نعرو، چغو او سورو (ويرويرانو) نه بچ ساتلے دے- هر خو که ورته په دغه لارو، پراوونو د ناکامی او بي وسي مخه هم شوې خو دغه د زړه ماتي او مايوسي قييصي ئي د شعر برخه نه ده گرځولې او شعر ئي د داد عزم او جرأت نه عبارت دے- "اوبنکي مشالونه" کبني د قامی فکر، تولدیز ژوند د غبنتنو، امن او انسان دوستی سره سره د مينې هغه لازوال جذبه هم د شیرين يار له ذاته چاپېره چورلی کومه چې دے د خپل محبوب له پاره لری (لکه چې د انس، جنس، قام، کلتور، ژبي، خاورې او وطن وارو په شکل کبني خپل بيل بيل محبوب لری)- دغه راز شعرونه ئي خای په خای داسې احساسات لری کوم چې د مينې د هر تعلق د ناکامی او کاميابی دواړو حال وائی او د ده د خوږ خوږ ژوند زړه نه راوتې جذبو له د سندرو ژبه ورکوی-

شیرين يار د بڼه شعر ليک او په ادبی لارو چارو د مزل هنر د چا استاد يا کوم ادبی مکتب کبني د ناستې نه نه دے زده کړے خو د خوب نه د خوب تر له پاره ئي د کتابونو، مجلو او اخبارونو هره پاڼه لتولې په هر څه ئي ژور او تنقیدی نظر اچولے او کله چې په عملی ژوند کبني د لمبه لمبه حالاتو سره مخ شوم نو احساس او جذبي ئي اور اخستے او فکر ئي راولار شوم دے او هم دغه څه دا دے شیرين يار تر يو داسې خايه رارسولے دے چې د "افغان گلونه" او "اوبنکي مشالونه" نه پس د پښتو په املا، بحر او وزن هم کتاب ليکي کوم چې به دېر زر د لوستونکو د نظره نېر شی ځکه به زما دا وييل بي خايه نه وی چې شیرين يار د يو بڼه زيړک او استاد شاعر سره سره يو بڼه نثر نگار هم دے او نقاد هم-

شیرین یار خپله تخلیق او تحقیق کوی او پخپله ورته په تنقیدی نظر هم گوری
او په نتیجه کبښې یوه درسته، خانگړې او مناسبه کړنلاره خپل قلم او خیال له ټاکي-
هم دغه راز خپل عملی ژوند کبښې ئې هم قدم په قدم د دغه لارې "مشالونه" بل کړی-
الله دې وکړی چې د شیرین یار د قلم او قدم او اوبنکو واره "مشالونه" د ده د روبښانه
سحرونو زېرمه په برخه کړی-

محمد اسرار اتل

آشنا منزل

باغ حرم، لوند خوږ، مردان-

نېټه : د فروری اولنی ۲۰۰۶ء

امپل

غزل برخه

مخ	ورومبی مصرعه	شمبر
۲۷	ما درته د زلفو د سودا ووي	۱
۲۸	تا مي کړي عيادت دے	۲
۲۹	د بلبلو د نوا خبرې وکړه	۳
۳۰	بي آبه نه يم چې به آب اخلم	۴
۳۱	د خپل خيالونو تماشا جوړوم	۵
۳۳	که بلبل لره غنچه ده	۶
۳۴	دمه شپه کنبې هم شوگير يم	۷
۳۶	نه اباسين کوي اوس ما ته په چپو خبرې	۸
۳۷	ياره د تا د خط او خال خبره	۹
۳۸	کوه بلبله د رنگينو پسرلو خبرې	۱۰
۳۹	زه چې په زړونو حکومت کومه	۱۱
۴۰	په کوم سبا او په بېگا کنبې او پره شوي نه يو	۱۲
۴۱	لږه سا به مي په سا شي	۱۳
۴۳	رضا پېښه د تقدیر شي	۱۴
۴۴	ستا په چم کنبې بي آرزى ده	۱۵
۴۵	چرته دے همرا زما له خوا تلے	۱۶
۴۶	ته که په لر او که په بر اوسېږي	۱۷

شمبر	ورومی مصرعه	مخ
۱۸	کہ تر خنگہ مہی شباب دے	۴۷
۱۹	خو کہ یو مو پۂ لاز زغل دے	۴۸
۲۰	عمارت د مال او سر پکبئی معدوم دے	۴۹
۲۱	زۂ نبولے ستا د مینئی پۂ قصوریم	۵۰
۲۲	بنکلے یار پۂ مٹہن زپۂ مہی خبر کوم دے	۵۱
۲۳	ارمانونہ سبزہ زار دے	۵۲
۲۴	یولۂ زلفو دے شبخون دے	۵۳
۲۵	داسی نہ چہی بی تلاش او بی تدبیریم	۵۴
۲۶	خوک بہ سہورے و تہ ہم ئی قریب نہ کا	۵۵
۲۷	چخنی شوے چہی د پینو لاندی دستور دے	۵۶
۲۸	د بلبل خوردہ نوا یم	۵۷
۲۹	خنگ سرہ سرہ غرمہ	۵۸
۳۰	زۂ پۂ سترگو د شعور ہسی بینا یم	۵۹
۳۱	روح مہی کومہی بلا ورے دے ہر چا زدہ	۶۰
۳۲	جمعیت مہی خور کا کل د لیلیا یوسی	۶۱
۳۳	استقبال ئی لاس پۂ نام د خط رقم تہ	۶۲
۳۴	وینن ادراک لہ تغافلہ را بہدار کرم	۶۳
۳۵	ستا دا یو ہسی انتشار وژارم	۶۴
۳۶	تغافل دے دومرہ زیات شو	۶۵
۳۷	چہی ماضی باندی خپل حال پدی	۶۶
۳۸	چہی بنۂ یار دے کنار ہسی	۶۷
۳۹	کہ دے خلۂ زما پۂ خلۂ شی	۶۹
۴۰	تا نیولے خپل دگر دے	۷۰
۴۱	للمہ، دشتہ، سم او غر پیکہ پیکہ دے	۷۱
۴۲	دہر کہ منزل تہ مو منزل وئہ کرۂ	۷۲

مخ	ورومبی مصرعہ	شمبر
۷۳	سپین جبین و تہ ٹی رام "ماہ تمام" بیا	۴۳
۷۴	خند و خار دے، کند کپر دے	۴۴
۷۵	ستا پہ عشق کنبی چہ بدنام دے	۴۵
۷۷	نہ خیل خان و تہ پہ خنگ یم	۴۶
۷۸	خو چہ پہ شپہ دہ اوربل خور نہ شی	۴۷
۷۹	د بنائستونو د منظر خبری	۴۸
۸۰	تا کہ و رک دہ خوہ نظر کرہ	۴۹
۸۱	ہر یو خیال چہ مہ حسین دے	۵۰
۸۲	د شوخو سترگو مست نظر خور بہری	۵۱
۸۳	چہ راہینہ جدائی دہ	۵۲
۸۴	د اہونو کہ طوفان دے	۵۳
۸۵	تنہائی دہ، خان خانی دہ	۵۴
۸۶	نری شوئی پہ کہ دہ پانی د گلاب دی	۵۵
۸۷	مست خراب دہ چہ د سترگو پہ صہبا دے	۵۶
۸۸	ستا د زلفو پہ سودا مہ ژوند حساب دے	۵۷
۸۹	خال پہ زنہ، پہ رخسار چہ لر او بر پدی	۵۸
۹۰	یو سکوت دے، خاموشی دہ	۵۹
۹۱	د آلفت پہ ہر یو راز او بنا زدہ دے	۶۰
۹۲	چہ د بنکلو تیکانہ دہ	۶۱
۹۳	خلاص د زلفو ٹی زندان شی	۶۲
۹۴	راستہ ہسہ ایام شی	۶۳
۹۵	پہ چا کلہ دومرہ گران یم	۶۴
۹۶	ہغہ سپر لے ستا د نظر لتیوم	۶۵
۹۷	پہ خیل آب باندہ پورہ دہ	۶۶
۹۸	شوہ دہ زلفی شوہ مرگان دی	۶۷

شمبر	ورومبی مصرعه	مخ
۶۸	د یار یاد که زورور دے	۹۹
۶۹	تل زما دغه دُعا شی	۱۰۰
۷۰	که پده دم او پده دُعا شی	۱۰۱
۷۱	اضطراب او د سکون خبری کبری	۱۰۲
۷۲	د مهتاب هسی ریا دے زما یار	۱۰۳
۷۳	لکه گل ئی تراکت دے	۱۰۴
۷۴	دا یو خة رنگ له نگار دے	۱۰۵
۷۵	شرک د زلفو کبسی فنا شم	۱۰۶
۷۶	که بنائست کبسی غیریت وے	۱۰۷
۷۷	ما زده - چپی زما شام او سحر تلے	۱۰۸
۷۸	لبوتتوب که می شُهره شو	۱۰۹
۷۹	خة بد پاتسی د زره دم وی	۱۱۰
۸۰	هغه سترگو و ته بیا سترگی په لاریم	۱۱۱
۸۱	د یارانو محفل خور دے	۱۱۲
۸۲	خو مښن دې فرزانه دے	۱۱۳
۸۳	اور ئی پای ته تر سر واخست	۱۱۴
۸۴	غم په زره که د جانان شته	۱۱۵
۸۵	د ملت په أفق ستورے د سبا یم	۱۱۷
۸۶	درسته شپه لکه د پرخی په ژرا یم	۱۱۸
۸۷	د مرام په خوشی لاره یک تنها تلو	۱۲۱
۸۸	خپل نظر لره ریا یم	۱۲۲
۸۹	خود وتلے له شعور یم	۱۲۴
۹۰	خو دا اوبنکه می سپه ده	۱۲۵
۹۱	لکه د پرخی ور بدلے نه شی	۱۲۶
۹۲	نه په ما او نه په تا یم	۱۲۷

مخ	وڙومبي مصرعه	شمبر
۱۲۸	دَ صحرا دَ هر يو مڱل سڀورے دَ سر شی	۹۳
۱۲۹	دَ اغيار لره اغيار يه	۹۴
۱۳۰	دَ غل نوم دلته سرکار دے	۹۵
۱۳۱	خوند دَ مازيگر آو سحر چرتہ دے	۹۶
۱۳۲	دِي انصاف ستا دَ "قانون ته"!	۹۷
۱۳۳	چي کاتہ دِي هومره نور شی	۹۸
۱۳۴	ستا دَ وعدِي غُندي اوپره خبره	۹۹
۱۳۵	هغه ډکه دَ وسواس شپه مِي سبا کره	۱۰۰
۱۳۶	بُهانه که دِي پخه شی	۱۰۱
۱۳۷	ما دِي کاکل هسي تار تار وُلیده	۱۰۲
۱۳۸	چي لَه وخته ناخبر يي	۱۰۳
۱۳۹	ستا دَ کلي بنه احوال دے	۱۰۴
۱۴۰	ستا هغه نظر به وي	۱۰۵
۱۴۱	ما پَه خوب کنيي ستا دَ وصل امکان وُلید	۱۰۶
۱۴۲	"روز و شب" به دِي بيان کرِم	۱۰۷
۱۴۳	زَه به خَه وينمه چرِي دَ چا سترگِي	۱۰۸
۱۴۴	لاز کنيي دَ مقتل که اودر بدلے يم	۱۰۹
۱۴۵	دَ خزان دَ آمد کُوکِي پَه بهار کرِي	۱۱۰
۱۴۶	عام و خاص وته معلوم شوم	۱۱۱
۱۴۷	چي فنا مِي لَه نظر شوِي	۱۱۲
۱۴۸	خومره چي جبرانہ ده	۱۱۳
۱۴۹	پت پالم، وفا کوم	۱۱۴
۱۵۰	خو لکه پخوانه شي	۱۱۵
۱۵۱	هره کريکه به اذان کرِم	۱۱۶
۱۵۲	که دِي زِرَه دَ التفات شي	۱۱۷

مخ	وڙومي مصرعه	شمبر
۱۵۳	ستا اوريل چي ڪڙو زما نه دومره خور زڙو	۱۱۸
۱۵۴	خلي نه زما ئي خو اوبنڪلي نه ده	۱۱۹
۱۵۵	هله ما ته به همڪار شي	۱۲۰
۱۵۶	خوڪ چي لولپه نه شي	۱۲۱
۱۵۷	ته زما فڪر او خيال زده	۱۲۲
۱۵۸	ما نه مي نظر دے ورڪ	۱۲۳
۱۵۹	درېغه يو پڙو زڙو ما بنام	۱۲۴
۱۶۰	د درد و غم او اذيت قيصه ده	۱۲۵

(نظم بر خه)

مخ	عنوان	شمبر
۱۶۲	امن او بنڪلا	۱۲۶
۱۶۳	ازادي او وطن	۱۲۷
۱۶۴	اے درېغه!	۱۲۸
۱۶۵	خدايه! (دعا)	۱۲۹
۱۶۷	خواني	۱۳۰
۱۶۸	د وخت ليلا	۱۳۱
۱۶۹	گران مشر اجمل خٽڪ ته	۱۳۲
۱۷۲	پوره په هر کالي	۱۳۳
۱۷۵	ما ته ياد شي اے وطنه!	۱۳۴
۱۸۳	آه — نجات	۱۳۵
۱۸۷	مشر نحو خان ته!	۱۳۶
۱۹۰	نوحه	۱۳۷
۱۹۲	تخيل	۱۳۸

مخ	عنوان	شمبر
۱۹۳	هغه او زه	۱۳۹
۱۹۴	د بابل ناله	۱۴۰
۱۹۵	آه ----- دروند پښتونه!	۱۴۱
۱۹۶	حالات او باور	۱۴۲
۱۹۷	وطنه ----- خو!	۱۴۳
۱۹۹	د استعمار دلال ته	۱۴۴
۲۰۰	رڼه او ښکته او د پښتني لېلا په نوم	۱۴۵
۲۰۱	ښکلی د خپل کلی	۱۴۶
۲۰۲-۲۰۸	قطعي	۱۴۷

ؤوايه چي !

الله پء ذات تنها دء
هر چا نه بي پروا دء

نء دء دء خوك زبرؤلى
نء دء لء چا پيدا دء

پء سيال دء دء خوك نيشته
دء يو دء او يكتا دء

غزل

په خپل خان هزار داستانه
سارینده او نه په چنگ یم

اساس

دَ يارانو ترون غوارو
مُدام مرگ دَ بيلتون غوارو

دَ مرگ کومی کنبی هم ياره!
سرگرمی دَ ژوندون غوارو

دَ جرس پۀ هر يو غږ کنبی
نومے نومے پاخون غوارو

دَ بنائست همه شهرت له
يو هنگام دَ جنون غوارو

اننگو دَ "نن سبا" کنبی
بيا سُرخي دَ پرون غوارو

شيرين ياره! پۀ هر حال کنبی ---!
مگر خپر دَ پښتون غوارو

ما درته دَ زلفو دَ سودا وُوي
 تا راته دَ سترگو دَ صُهبا وُوي
 درست له سر او ماله درته تهر خُبنې
 مونږه دې محفل كښې په سر بيا وُوي
 عقل، فهم، فكر له ما ورك هسې
 بيا دې نظرونو كښې په غلا وُوي
 راغلې عيادت له مې؛ خو وژنې ما
 ډېره په تمهيد كښې دې دُعا وُوي
 وُوري تندرونه پرې باران په خپر
 حال مې دَ گُلشن راته صبا وُوي

ستا كارۀ باڼۀ هُم دا رَوش لری
 تا چې شیرین یار پسې په شا وُوي

تا مہی کرے عیادت دے
یقینی زما شامت دے
پروادار ئی دَ خلی نہ یم
خو دَ مینہی یو عادت دے
کرم ئی خلاص لہ ہرہ غمہ
ستا یو غم راعنایت دے
دَ پتکی پہ ترل نہ وو
ہغو کرے امامت دے
خپل خوارہ اجزاء راتول کرہ
ستا لہ مخہ عبارت دے

یار حساب دَ بوسی غواری
شیرین یار بانڈی قیامت دے

دَ بلبلو دَ نوا خبرې وُکړه
دَ چمن او دَ صبا خبرې وُکړه
مخ او زلفو شخه بيا خبرې وُکړه
دَ سبا او دَ بېگا خبرې وُکړه
دَ بنائست دَ نزاکت ستائنه بڼه ده
ولې دا چې دَ حيا خبرې وُکړه
دَ رنگونو هغه ډک ماښام تالا دے
اے واعظه! اوس په سا خبرې وُکړه
په هېبت دَ سپينو تورو کا وارونه
بيا دَ لېچو دَ ادا خبرې وُکړه

بيا به خه وی چې ايام په اختتام وی
شیرین یار ته شه پخلا؛ خبرې وُکړه

بې آبه نه یم چې به آب آخلم
 یاره! له تا د سوال خواب آخلم
 هر یو عنوان د تا له باب آخلم
 زه انتساب له خپل نصاب آخلم
 په هغه زلفو، هغه مخ مې قسم
 له "روز و شب" حساب کتاب آخلم
 سرو انتگو دې خولې ونيولې
 خنګ انتقام په آب و تاب آخلم
 واعظه! دومره په شتاب ولې یې
 ایله قدم د خپل شباب آخلم
 کله ساقی، کله واعظ رادرومی
 چرته تسبی، چرته شراب آخلم

شیرینه یاره! شمله جگه لرم
 په دې عتاب کښې دومره تاب آخلم

۲۹_۱۰_۲۰۰۲

دَ خپل خيالونو تماشا جوړوؤم
خو تصويرونه دَ اشنا جوړوؤم

مينا تر خلې کا چې جوتہ شی شراب
سهل ترکیب سره صُہبا جوړوؤم

ما وې: سپوا دَ دیدن تنده شوه؛ لا
تا وې: مبدان دَ کربلا جوړوؤم

ما وې: دَ زلفو مخ نبوے ئې وُکړئ
تا وې: لهُ سترگو بلا لا جوړوؤم

لکه بُلبل چې رابلی پسرلی
اوس به یو هغه رنگ نوا جوړوؤم

۳۰-۱۰-۲۰۰۲

لکه زما چي گرهوان خيري گلان
له خپل شيونه به ثنا جوړوم

سپرليه! بوتې په گودر ونوله
خپلو دردونو له دوا جوړوم

شارو حجرو کښې مې ډيوې بلوم
هغه جرگې به درته بيا جوړوم

توبنه د زيست مې خط او خال د اشنا
تورو تيارو نه هم رڼا جوړوم

ستا د وعدې غندي يو رزم همه
په هر بېگا کښې خپل سبا جوړوم

کە بلبل لره غنچه ده
نو پتنگ لره ديوه ده
خوا دې ما باندې پوره ده
د پتکي بنکلا شمله ده
ته غره اوسه په حُسن
زما هُم د عشق نشه ده
دې خيالونو لپونو له
ستا په مخ جوړه گرمه ده
تر دا هسې باڼه غشو
څه نشه، څه حوصله ده!

خط او خال، لب او رخسار ته
مشاطه په تماشه ده

دمه شپه کنبې هُم شوگیر یم
 ستا د زلفو چې اسیر یم
 د وفا دستار ترلے
 د پښتو د ملک سفیر یم
 سمه، غره به سره یو کرم
 د وحدت هغه بهیر یم
 کله پرپوځم، کله پاسم
 په تخریب او په تعمیر یم
 دلدارۍ؛ خودداری یوره
 تا ته څه ښکارم، حقیر یم
 زه په غښته له چا کله!
 شته من یاره! خو فقیر یم
 لوگه ستا له یو نظره
 په حلقه کنبې بې نظیر یم
 ستا رضا شی را حاصله
 په تلاش او په تدبیر یم

پءُ تلاش او پءُ تدبير يم
 خو کڙلے خپل تقدير يم
 خو مقصوده ستا رضا ده
 پءُ حرم او نءُ پءُ دير يم
 چي کا يون دَ يار پءُ لوري
 دَ هغه قافلې مير يم
 هم هغه راپورې خاندی
 چي ئي زءُ دَ غم پءُ وير يم
 "يو بلبل دَ کُل ثنا کره"
 ستا دَ هغه خوب تعبیر يم

غُتې غُتې زلفې وينم
 شيرين ياره! ډېر زهير يم

نَه اباسين كوى اوس ما ته په چپو خبرې
 نَه پېغلې جونه په گودر كښې په منگو خبرې
 هلته په بڼ كښې اواز نَه كا كوم طوطى او مېنا
 دلته ميره كښې خراپه نَه كا په شپېلو خبرې
 دَ حُجرې مَت كښې نَه منگه كا، نَه رباب دَ مَطرب
 دَ زير او بم سره خلمو ته دَ زړگو خبرې
 هغه دَ ژوند دَ رنگينيو كاروان چرته تللې
 په خُله چې نَه راولى بېرته دَ راتلو خبرې
 هغه نكته، هغه گلشن او بڼېدل دَ بورا
 ياد دَ ماضى شو دې وطن كښې دَ سپرلو خبرې
 گل دَ لاله هُم چرته تورو خاورو وځورلو
 نَه دَ غاتپول وُكړې بيا پولو او پتو خبرې
 دَ چاپېريال وجود لمبه دے ترې لوڅرې خېژى
 دَ ژوند سلگى دى؛ ما ته كاندې په زېږگو خبرې

دَ اوږو سترگو نظر وړمې مې بنائست دَ حيات
 كړه شيرين ياره! اوس دَ زړونو سپېلنو خبرې

یاره دَ تا دَ خط او خال خبره
 زما دَ حال او استقبال خبره
 زما دَ عشق، ستا دَ جمال خبره
 نه ده خه دا دَ اشتعال خبره
 گنې نو تا خبره وړانه کړله
 جوړ وو محفل، وه دَ مثال خبره
 یار دَ قدرونو په رموز کښې وایی
 نه کا په بام او په دېوال خبره
 ستا په محفل کښې خومره ډېره وشوه
 یو دَ شری او بل دَ شال خبره
 خبره یو وه؛ خو خوک پوهه نه وو
 ما کړه دَ دام او دې دَ تال خبره

حُسن وحدت دَمې؛ بیا مې وچېرله
 دَ سمې، غره دَ اِشتمال خبره

کوه بلبله دَ رنگینو پسرلو خبرې
 هغه دَ عېش او دَ عشرت دَ ورخو شیو خبرې
 غوارم گلشن کښې دَ نکھت دَ گډېدو خبرې
 بیا دَ بورا دَ بڼېدو او دَ غنچو خبرې
 مُطربه راشه! دَ حجرې په گُت کښې بیا وچېره
 په زیر و بم کښې دَ تارونو، په نغمو خبرې
 ساقی چې راشی نو واعظ دې هم دفتر وِسپړی
 دَ هر یو گوت سره به اورم دَ توبو خبرې
 زړه مې ډېر وُغواړی له خاڼه دَ وتو خبرې
 بس خو؛ رامخکښې شی دَ شرم او پښتو خبرې
 بنایي سړی وُکړی تر منځه دَ سړو خبرې
 ملک دَ پښتو دَ دلته وُشی په جرگو خبرې
 راوی! بنائېست ته دَ حیات وُکره په زوره زوره
 دَ مئینانو، لېوانیانو دَ جذبو خبرې

چې په حرمت دَ گُلستان ئې سر و مال کره فدا
 ستا شیرین یار به تا ته وُکا دَ هغو خبرې

زه چي په زړونو حكومت كومه
 بيا څه خطر د بغاوت كومه
 لسته د مخ د عبارت كومه
 د بغاوت چي حمايت كومه
 دا د خوبانو محبت كومه
 كه د بتانو عبادت كومه
 ملگري خان سره خو اوبنكي لرم
 د تپي زړه چي عبادت كومه
 ستا د ياري خواږه هم هسي عدم
 په درمسال كښي مشقت كومه
 غرض د تا سره د زيست دے اشنا!
 څه؟ محبت كه قوميت كومه

اوده بانه ئي څه راوړلړؤل
 له خوړو زلفو شكاييت كومه

په کوم سبا او په بېگا کښې اوپره شوی نه یو
 ستا د وعدې غنډې خو ښه ده! کچه شوی نه یو
 ستا د هر یاد سره تر عمره مو یاری پاللي
 خپله تپه کښې لکه ستا بې پته شوی نه یو
 ستا د نظر د پلوشو له متازیه توبه!
 ښه ده ذره غنډې چې مونږ بې ډکه شوی نه یو
 ساقی گل فامه! بېرته راشه او کاسې ډکې کړه
 تا ته دا چا وې؟ چې توبو نه توبه شوی نه یو
 ستا د خو اوښکو په ترمکه به راژوندی شو آشنا!
 خو په باران د بهارونو تازه شوی نه یو
 هسې به تل د وخت د ناوې له مخ اخلو پلو
 خو د اجل د درندې چې لقمه شوی نه یو
 دا خو اتل ده چې به مومو له جانانه وصال
 مونږ له پخوا چرې د خان په زېرمه شوی نه یو

شیرینه یاره! د مرام لایلا به نه شی پخلا
 خو په انګن کښې د حجرې چې جرګه شوی نه یو

لږه سا به مې په سا شي
 كه اشنا مې خوا په خوا شي
 چې دې لاندې تر قدم شو
 په جهان به سربالا شي
 خلك جوړ به لرغونى و
 كه په دم او په دوا شي
 زه او ته سره فريق يو
 فيصله به مو په چا شي
 ساقى! وار كښې خطا نه شي
 چې مستان دې وارخطا شي
 له دې هسې لا چارېه
 هره چاره ناويسا شي
 د سفر توبنه هم دا ده
 چې دوه سترگې دې بينا شي
 زما سترگو وته كسه
 چې خپل عكس درته گويا شي

پە ھوا دَ وخت تکیه ده
 نە پە ما شی، نە پە تا شی
 آزاله می دَ زرە وکره
 چپ خبره خو صفا شی
 لپونە دَ مینپ خە زده
 چپ روا، کە ناروا شی
 تاوده وینه دَ خوانی وی
 ابتدا کنبی، انتھا شی
 تورپ زلفی گورپ ستایم
 رفعه، دفعه به بلا شی

شیرین یاره وار دَ چا دے؟
 دَ بانە غشی ادا شی

۳-۱۱-۲۰۰۲

رضا پېښه دَ تقدیر شی
 نه ترکیب او نه تدبیر شی
 دَ روزگار له دامه ووخی
 دَ زلفانو چې اسیر شی
 په روزگار کښې وی متروکه
 په یاری کښې ناگزیر شی
 له فلکه خپلې برخې
 څوک امیر او څوک فقیر شی
 دَ وختونو له پېرزویه
 څوک اتن او څوک په ویر شی
 چې دَ خیال خانگونه مات وی
 نو به څنگه هواگیر شی
 دَ بانه په تېره څوکو
 دَ مېن دَ سینې څیر شی

مړاوې سترگې دَ یار وینی
 شیرین یار ځکه دلگیر شی

ستا پٽ ڇم کڻي بي آري ده
 زمونڊ ڊيره بي وسي ده
 دَ اُميدَ دَ هر يو کُل مڀي
 پٽ درون سينه زخمي ده
 پٽ مثال دَ اورکي مو
 پٽ خيل سر راهنمائي ده
 ستا دَ سترگو و شوخي ته
 خٽ مستي، خٽ بي خودي ده
 خٽ بي سره زماني ته
 خودسري او سرلوري ده
 چي دي نه وُرسی فهم
 ”چي خله کڻي بهتري ده“

دا بيان مڀي وزن دار دے
 دَ مفهوم ئي رواني ده

چرتہ دے ہمرا زما لہ خوا تلے
 حم پسی کہ هر لوری اشنا تلے
 بنکلے می دَ خنگ نہ پہ خندا تلے
 هاغه دے - - -! بیا زرہ جورې زما تلے
 خلی تہ دَ اجل ئی کلہ زہ پرېردم
 زرہ لکہ ماشوم رانہ پہ غلا تلے
 ما وی عقل، فکر می تا ورے دے
 لا صبر، سکون پرې نہ سپوا تلے
 هرې حادثې تہ چې تیر نبوی
 هغه هُم دَ بنکلو پہ ادا تلے
 خوک چې پہ نوا دَ وخت شنوا نئ شی
 ستا لہ درہ هُم نو بی نوا تلے
 شیونہ می دَ ژوند؛ خوبونہ تلی دی
 داسې ئی دَ زلفو پہ سودا تلے

بلی پہ مزار ئی دَ یاد شمعی ردم
 ما نہ می "ارمان دپر پہ ژرا تلے

تە كە پە لر او كە پە بر اوسپېرى
 ياره! زما د زړه پە سر اوسپېرى
 تە پە بولان كە پە خېبر اوسپېرى
 لە ما به ولي ناخبر اوسپېرى
 د تور كاكل حقدار به وئە گرخې
 خو ئې لمن كېنى د تور غر اوسپېرى
 وايه! د زلفو او د مخ دې قسم!
 پە روز و شب كە مې خبر اوسپېرى
 د انتگو تر خوكو راغله سُرخی
 وائى: لە ما به پە خطر اوسپېرى

د هوسى سترگو لە زمري نظره
 شيرينه ياره! دېر اوتر اوسپېرى

کٺ تر څنگه مې شباب دے
 خو پټه ترڅ کښې مې کتاب دے
 دا انجام ستا د عتاب دے
 چې اغاز زما د تاب دے
 سیند د اوبښکو کښې مې وموند
 یو گوهر، مگر نایاب دے
 دغه ستا د سترگو اوبښکې
 دا هم سیند، خو بې پایاب دے
 ستا تر هسې رڼې اوبښکې
 کٺه گوهر دے، خو کریاب دے
 ستا د زلفو پټه سودا کښې
 ورک د شپو نه زما خواب دے
 ستا تر غږ سارینده هېڅه
 هم دا هسې چنگ، رباب دے

شیرین یار دې پرې هم زده کړه
 څه حساب دے، څه کتاب دے

خو کٔه یو مو پٔه لار زغل دے
 خو نظر مو سره بیل دے
 یو یو خاپ د تیر کاروان وو
 ما پرې اېنښے باندې پل دے
 د ښکلا "مرد مېدان" دے
 هر یو خیال زما اتل دے
 زړه کٔه لوی له یوې خولې کړې
 ښه د زړه پوره بدل دے
 د کاکل خړی به سر کا
 زما فکر کله شل دے؟
 چې زه ستا شم، ته زما شې!
 د هر سوال هم دا یو حل دے

شیرین یار ته به پخلا شې
 دغه امر اوس اتل دے

عمارت دَ مال او سر پکنبی معدوم دے
 مونږ گتلی پے دا بنار کنبی بلا نوم دے
 دَ بنائست ئی پے حلقہ کنبی خومره دُهوم دے
 بیا پے حال دَ لہونیانو خوک معلوم دے
 ما خو کړی لہ آزلہ ستا ثنا ده
 ما به کله پے تا یاد کا؛ طالع شوم دے
 کا لہ بنکلو دَ وفا او دیدن طمع
 کتوری لہ زانو غواری؛ زرہ ماشوم دے
 سپہلنی غندی لوگے ئی لہ وعدو شم
 ډپر دَ پیو ئی رخسار دی، پے خلہ اوم دے
 هر سحر مې ستا پے مخ باندې محیط دے
 هر مانبام مې ستا کاکل خخه موسوم دے

پے تولی کنبی دَ همزونو داسې وایی
 شیرین یار مې لہونے دے، ډپر معصوم دے

زه نيولے ستا د مينې په قصور يم
 سر د دار باندې ختلے يم منصور يم
 د جنت حوري دې واره لاس په نام کا
 سربازانو ته حلقه کښې په ظهور يم
 داسې مۀ وايه! چې تۀ به لۀ ما هېر شي
 کۀ لۀ تا په بل ديار يم خېني دُور يم
 هلته سُوے دې حُرمت دے تندرونو
 دلته زه هسې بي آبه يم، بي نُور يم
 بنۀ سامان دې د "سر خني" هر خو ما کرۀ
 ولې بيا دې هُم حلقه کښې نامنظور يم
 شامدام لۀ جفاکارو پامالېرې
 بنۀ آگاه په سر او مخ دې د دستور يم

کۀ د يار په نوم مې وژني؛ تور ئې اخلم
 لۀ دې اخوا شيرين ياره! "بي قصور" يم

بنکله یار پئه مئین زړه مې خبر کوم دے
 د شته منو پئه خوارانو نظر کوم دے
 چې شوخی د پیمانو ده پسې ورکه
 د شفق د سُرخۍ ډک مازیگر کوم دے
 دواړه لاسه مې ورکړې دی گربوان کبښې
 اوس د گُل د خنداگانو سحر کوم دے
 هر پرواز د بلندی ته مې زړه کبښې
 خو دا توان مې پئه غوڅ شوی وزر کوم دے
 ډېر غمونو سر تر پایه کوره کړے
 زما نه زده چې لږ چرته دے بر کوم دے
 زړه به خه د منصفانو پئه در یوسم
 دلته تول نو د انصاف برابر کوم دے

شیرین یاره! د دې وخت لایلا هم ستا ده
 خو زور متو کبښې او گتو کبښې زر؛ کوم دے

ارمانونہ سبزہ زار دے
 اُمیدونہ نوبہار دے
 دَ وخت زول پئے کومہ راورم
 خیر دے! دے خوا مے ہم کار دے
 رسی زلفو ئی کار وکړه
 اوس دَ غشو بانو وار دے
 ستا کاکل پئے سر ختلے
 زما ہم پئے سر دستار دے
 لکہ زلفی دے اُور دے دی
 زما ہومرہ انتظار دے
 لکہ زلفی دے خورے دی
 دَ خیال ہسی انتشار دے
 وایہ! اوس نو یاری خہ دہ؟
 یو غرض، یو کاروبار دے

 شیرین یارہ! یار بخیل دے
 یا نصیب زمونہ خوار دے

يو لئ زلفو دې شبخون دے
 بل لئ سترگو دې ساتون دے
 زور پئ لاس او دنيا دار شی
 مُسَلَم هغه مجنون دے
 جرس خپله سينه سره کره
 پاسه پورته شه! پاخون دے
 ستا پئ ذکر، ستا پئ فکر
 سر مې اېنسے پئ زنگون دے
 ستا پئ سترگو کښې خلپېرې
 زما هسې خيگرخون دے
 پئ مخ اوښکې بورکې دی
 هُم تڼاکې مې لرمون دے
 ستا پئ در چې تمامېرې
 پئ دا لارو زمونږ يون دے

پئ پښتنه به مې راشی
 شیرین یار خو مې پښتون دے

داسې نه چې بې تلاش او بې تدبير يم
 خو بس دا چې زه کړلې خپل تقدير يم
 هومره مخ به د هوا گوزار ته نيسم
 خو مې دم د وزر شته دے هواگير يم
 د سينې کچکول مې ډک لے ملغلرو
 زه پة غښته لے چا نه يم خو فقير يم
 خدای راکړے ډېر دولت د قناعت دے
 زه پة دا لے بادشاهانو زيات امير يم
 لکه يار چې مې د زړه د رنځ دوا ده
 داسې زه ئې هم "سر خنې" له اکسير يم
 پة ټولې د سُهېليو کښې "خلة راکړې"
 پة حلقه کښې د همخولو بې نظير يم
 بې لے ما به وي د ښکلو خوا نيمگړې
 د شملې غنډې پټکې له ناگزير يم

ستا د زلفو ياد مې نه پرېږدی و خوب ته
 لا تر هاغه به شوگير يم خو اسير يم

خوک به سپورے و ته هُم ئي قريب نه کا
خدای دې خوک په دې وطن کښې غريب نه کا

تا په تبغ دَ نظر هغه ادا کړے
چې دارو مې په يو ښار کښې طبيب نه کا

چې دې ”وار“ راغله نه وی؛ ”وار ئې تېر شی“
خوک دې طمع له يو داسې نصیب نه کا

زه او یار دومره قریب یو چې یو تن شو
په دا څه شی؛ اعتراف که رقیب نه کا

خمې وروځې، لک بانه او تاوې زلفې
هسې مړیم؛ یار دې دومره ترکیب نه کا

شیرین یار دې ډېر آداب د ادب پالی
اعتراض ورباندې ځکه ادیب نه کا

چخنی شومے چہ د پُنبو لاندی دستور دے
 هر سرے د قلمرو خنی مفرور دے
 مُنصفان کھ هر خه وکا؛ لاس په خله کا
 د انصاف غُبتنه هُم دلته قصور دے
 د دې دهر محرومان دی شو به شمارم
 کوم کسبی دے، کھ دھقان او کھ مزدور دے
 د ظالم د عمر هم درازی غواری
 هر مظلوم زما د بنار خومره مجبور دے
 خه به وایم کھ په دم او دوا روغ شی؟
 له دې رنخه چہ جور شومے اوس ناسور دے
 لاعلاجہ چہ هرکله درد د غابن شی
 اخستله هر طیب پسی امبور دے

په مېدان کنبی د عمل اوسی بی توری
 شیرین یاره! هر سرے په خله باثور دے

دَ بُلْبُل خورِه نوا یم
 که مِی آوری ستا ثنا یم
 سر دَ دار باندي دِی ستایم
 غُخِی ژبِی نه گویا یم
 لَه پِبرزو دِی ناشنا یم
 ستا یو هغه رنگ اشنا یم
 دَ طاقت پَه زبرمه نه یم
 چِی دَ زرونو شهنشا یم
 دَ زمان پَه گُتو پوهه
 اگاهو لَه وخت پیدا یم
 هر سبا، بېگا مِی تَه ئِی
 تمام عمر لره ستا یم
 دا دِی چاره او پېشه ده
 که نېؤلے دِی هُم دا یم

شیرین یاره! سوال خودا دے؟
 چِی پَه خَه خطا سزا یم

څنگ سړه سړه غرمه
 چرته ده تاوده غرمه
 زه يو لېونې مښپن
 خوښ يم په سړه غرمه
 ستا د بانه سپوري ته
 بيا کوي دمه غرمه
 ستا په تياره زلفو کښې
 ما ته لکه شپه غرمه
 څار د مړه کاته نه دې
 څومره شوه اوده غرمه
 مخ دې لکه سور شو چې
 بيا خوږه خوږه غرمه

ستا له شيرين ياره زده
 څنگ شو لولپه غرمه

زە پە سترگو د شعور هسې بينا يم
اوس پخپله خپل نظر لره رڼا يم

ستا جنون کښې له مجنون تلې په هورتې
ته دروغ هرگوره مه گڼه رښتيا يم

ته نظر کښې دې لرې د زړه رازونه
زه هم تل د خپلو سترگو نه گویا يم

زه مټين يم او روزگار لرم د مينې
نور به خه وایم چې هاغه يم او دا يم

انتشار منې د زړه لا هومره زیاتېږي
خورو زلفو ئې زه وړې په سودا يم

يار دې خپل مرورتوب له مينځه يوسې
شیرين ياره! زه په خپله خله پخلا يم

روح مې کومې بلا وړې دے هر چا زده
 په دې بنار کښې هر دانا او نا دانا زده
 مینه هغه رنگ له کار دے؛ خوامخوا زده
 هم بادشاه دَ زمانې او هُم گدا زده
 پس قدمی له پېش قدمی وی بلا گرانه
 داسې مه گڼه! چې بیره تله اوس ما زده
 ته ښهوه دَ خشم وکړې، زه دَ مینې
 خپل خپل کار دے؛ دَ تا هاغه، زما دا زده
 لپونی خو په زورنو لا وړانېری
 سر دَ دار باندې مو ترې هُم نڅا زده
 دا خو ستا غمونو نه یم زه پرېښوولې
 گڼې ډېره مې خدا او مشغولا زده

په یو تېکی کښې دوه توري نه ځایېری
 شیرین یاره! چې انا زده؛ څه اشنا زده؟

جمعیت مې خور کاکل د لېلا یوسی
 لکه خوب په شپه کښې؛ توره بلا یوسی
 زړه په دواړه لاسه نېوم؛ دم پرې چف کرم
 خدای زده؟ ښکلې ئې په کوم هنر بیا یوسی
 عشقه! ما هم هسې تېر له خنډو خار کړه
 لامبوزنی مل ابو کښې په شا یوسی
 د یعقوب غنډې مې زړه و ته غم پرېوت
 دا یوسف به مې د سترگو رڼا یوسی
 دا منمه! چې پُرسان له به یار راشی
 عزرائیل چې زما روح په سما یوسی
 بیا د قبر په خزو مې اوښکې توی کړه
 د زړه خیرم به دې ډېره ژړا یوسی
 خلقو وې به! اجل مل ئې د نظر دے
 ما گڼله کله؟ سترگې به ما یوسی
 عقل خام شی.. ادراک شل او فهم روند شی
 خان قضا له گڼې څوک؟ په رضا یوسی

شیرین یار! به دې د خدای په در کښې غواړی
 تقاضې که دې هر څو د دنیا یوسی

استقبال ئې لاس پە نام دَ خط رقم ته
 خدای دې راوکی دا یار زما حرم ته
 نرگس چشمه، لاله رُخه، یاسمین بویه
 پسرلی ئې هُم غورپری هر قدم ته
 دَ زړه زخم دَ مودو وو؛ جوړ ناسور شو
 اوبنکې پاکې کره! ضرور اوس خه مرهم ته
 تل روانې ترې چینی دَ سترگو دکې
 یم حیران دَ جل وهلی سینی زیم ته
 هغه سترگې چې داستا پە درد لوندې شی
 دَ حیات ابه هُم نه رسی دې نم ته
 ډپر یقین راته خپل یار مې زړه نشین کره
 پسې نه خُم خکه دیر او یا حرم ته
 دَ معروض پە پرده و سُر به ئې هر تار شی
 غور کة ونبوی مطرب مې زیر او بم ته

شیرین یاره! چې هُم درد او هُم دوا زده
 دغه هسې ژبه ورکره خپل قلم ته

وینس ادراک له تغافله رابیدار کرم
 بینا فهم خپل مرام و ته په لار کرم

پښتون فکر اواره په خند و خار کرم
 روڼ نظر رڼا رڼا لکه انوار کرم

د بی باکه غیرتی جنون له زوره
 زه تپه د خپلواکی په سر د دار کرم

د مانی خښتن شو غل مې د گوډایکو
 ډېر د وخت په نوی جبر آه و زار کرم

اوس که ما و ته حاصل شی د یار وصل
 یو ساعت به د جنت په عمر شمار کرم

دا چې گرځمه بی یاره، بی دیاره
 شیرین یاره! څه په زیست، څه په روزگار کرم

ستا دا يو هسي انتشار وژارم
 يا دي دا اوريد انتظار وژارم
 هغه خدا چي دي تار تار وژارم
 لکه بلبل په آه و زار وژارم
 زه يو بي وسه د نري غمگسار
 غم مي د يار که د ديار وژارم
 د يار د ختو، لوتو وران کورکه
 دنگه ماني خه د اغيار وژارم
 لکه جرس هم زره مي ډېر وغواري
 تير وهم په لويه لار وژارم
 تنکي غوتي مي تندرونو يورې
 اوس خه آمد د نوبهار وژارم

د خپل شهيد ارمان په قبر باندي
 بلوم شمعي بي اختيار وژارم

تغافل دې دومره زيات شو
 چې د اوبنکې هُم زړه مات شو
 مونږ هغه ليمه په لاره
 ورک نظر د التفات شو
 په جامه د پسرلي کښې
 خزان شامدام رامات شو
 ما هُم خيال د غزنوي کره
 ستا وجود چې سومنات شو
 په زخمونو د احساس کښې
 د نوونو هُم بهتات شو
 د بنکلا صاحب نصابه
 بس که ياد دې لږ زکات شو
 د زړه زڼې مې لوگې کره
 د بارخو نظر دې مات شو

هسې رنگ شيرين بيان دے
 چا ته قند او چا ته شات شو

چې ماضی باندې خپل حال ږدی
بنه بڼیاد د استقبال ږدی

په سپین مخ چې سیاه خال ږدی
خدای زده بیائې په خه خیال ږدی

بدبختی یو داسې پېښه
درته کډه هر کمال ږدی

نه جلوه د بام د سر نه
نه هم زنه په دېوال ږدی

نه ښکاره د تمبو وټ نه
نه له سره ښکته شال ږدی

شیرین یار! له هر خه تېر دے
هر یو شرط که د وصال ږدی

چې بڼه یار د مے کنار هسې
زما تللے قرار هسې

بیا د زړه اضطرار هسې
سیند د سترگو چیکار هسې

لکه اوس خوار و زار هسې
کله نه وُم په دار هسې

کله دام او کله تال وی
لا د زلفو ئې تار هسې

له دې بڼکلی همکاریه
دا اغیار مې شی یار هسې

وخته! زول که دې بل راشی
زما هر خوا ته کار هسې

مِرّه کاتّه نه دې لوگه شم
مونږه وارېه بيمار هسې

ساقی څار دې لئه بادې شم
خو وار تېر شی په وار هسې

ستا د مخ و آبادی ته
دا گلشن او بهار هسې

ستا د سترگو پېمانې ته
دا مقدار او معیار هسې

په ملاتړ ئې ډاډه وسه
شیرین یار دې پکار هسې

کە دې خەلە زما پە خەلە شی
 نە بە "تە" او نە بە "زە" شی
 پە ادغام چې دې باپە شی
 خە خاتە، خە پرپواتە شی
 زما زرە أبە أبە شی
 د تا کسی خو مارە شی
 د نمرمخو تېکاو چرتە
 د راتلە سرە ئې تلە شی
 لب ئې باندي پە صھبا دی
 لا چې مل ئې سرە لېمە شی
 پە تکور د تود نظر مې
 د احساس دردونه بنە شی

شیرین یارە! سترے خیال مې
 پە چاپە غنو اودە شی

تا نیولے خیل دگر دے
ما ساتلے خیل سنگر دے

بنہ پرچار د سر لوری دے
خو کہ پاتی د چا سر دے

ستا هر یاد زما سره دے
ستا هر غم زما پے سر دے

غشی باندی پے لیندو کرہ
ما نیولے خیل تیر دے

تہ نقطہ یو د پنتو شہ
ژوند دے گورہ استا چکر دے

دا غزل مفہوم درآزہ
پہ خیل بحر مختصر دے

للمه، دشته، سم او غر پیکه پیکه دے
 نن دَ کلی هر منظر پیکه پیکه دے
 یا زمونږه خپل نظر پیکه پیکه دے
 یا دَ ورځې مازیگر پیکه پیکه دے
 خدایه! ورک کړې له اسمانه تندرونه
 خوف نه سپورے مو دَ سر پیکه پیکه دے
 ما وې: راغے ترې قاصد؛ خوڅه به وایی
 ده وې: چپ شه! هر خبر پیکه پیکه دے
 بیا وهله په گلشن ئې چا شبخون دے
 دَ بلبل دَ شپو سحر پیکه پیکه دے
 نه ساقی شته، نه سپورمی دَ خوار لسمې
 چې روتق دَ بام او در پیکه پیکه دے
 نه ئې جالی په څرې کنبې دَ بازونو
 نه ئې بار، سایه؛ شجر پیکه پیکه دے

غټی نه سپری گربوان چې شیرین یاره!
 په درون ئې زړه، ځیگر پیکه پیکه دے

دېر كنه منزل ته مو منزل ونه كره
 بنه ده د بل په خپو مو زغل ونه كره

په خنده و خار او سره اورونو لارم
 تا وي د تگ دې لا تكل ونه كره

زړه مې ډاډه كره په ساد سيوري د خان
 بل مې په لاره باندي مل ونه كره

خو چې پرون نه مې پښتلي نه دى
 ما د سبا هومره اټكل ونه كره

هم شومه ورك هم دې په سترگو كښې يم
 دا دې يو هسې رنگ له چل ونه كره؟

خو غزالې سترگې راوانه پوي
 مونږه سامان د خپل غزل ونه كره

سپين جبين و ته ئي رام "ماه تمام" بيا
 سرو لبانو ته صُها ئي په سلام بيا
 خَنگ ته راغے سره ليمه هسي گُلفام بيا
 دَ ساقی له گُتو پرپوتو ډک جام بيا
 سره او شنه دَ مخ ئي راوستو هنگام بيا
 اولار چپه خله سپرله په احترام بيا
 وخت او بخت به په ما وکړي ډپر انعام بيا
 که مي نن دَ خپل پرون شو هم کلام بيا
 ما وي: شپي له به تسخير دَ زلفو کاندم
 دي وي: شل دي شو ادراک او فکر خام بيا
 اوږدي زلفي، نېغ بانه او کږې وروخي
 زما مرگ له ئي بنه کړي اهتمام بيا
 چې له آله، سر او ماله پسي تېر شي
 هغه خه کوي اشنا په تنگ او نام بيا

شيرين يار چې دي بيان هسي دراز کره
 دَ اوږدو زلفو مېرمن کوي قيام بيا

خند و خار دے، کند کپر دے
 دَ عشق لار دہ، سخت سفر دے
 زیست روزگار مہ کور و کر دے
 پنہ دَ غم دہ راپہ سر دے
 روز و شب مہ ناخبر دے
 خہ شوقدر خہ اختر دے
 تورہ سترگہ، گورہ زلفہ
 خہ جادو دے خہ منتر دے
 پہ بیگا دَ ژوند بہ راشی
 دغہ لوظ ئہ معتبر دے
 پہ بارخو ئہ خولہ راغلی
 چہ حدت مہ دَ نظر دے
 ما ئہ سپورے ہم پہ تا کرہ
 کم چہ سور مہ دَ خادر دے

شیرین یارہ! زرہ دہ ژارہ
 خو دا ہسہ رنگ دلبر دے

ستا پء عشق کنبې چې بدن نام دے
هر هغه ته مې سلام دے

ستا زیرک نظر ته خام دے
که مې فکر دے، که پام دے

هر یو رند چې ورته رام دے
د ساقی پء لاس کنبې جام دے

ساقی جام له لاسه ورکړه
د سرو سترگو دې هنگام دے

ستا د سترگو آئینه کنبې
ما لیدلے خپل انجام دے

د خورو زلفو سودا کنبې
خوب آرام پء ما حرام دے

چې لہ مینې بہرہ مند شی
غم ئې خہ د ننگ او نام دے

مخ ئې دومرہ ډپر شتہ من شو
چې سپرلے ئې ہم غلام دے

زلفې سپرہ، لہمہ ډک کرہ!
د سیند غارہ دہ، ماہنام دے

زہ ئې زیات لہ دُعا آخلم
ستا پہ لبو کہ دُشنام دے

مری خہ کا بیا پہ اوبنکو
یارہ راشہ! اوس ایام دے

شیرین یار دې یو مجنون دے
کہ شہرہ دے، کہ گُمنام دے

نَه خپل خان وَ تَه پَه څنگ يم
 نَه بل چا وَ تَه پَه رنگ يم
 يو مټين پَه نام او تنگ يم
 بل دې در کښې ناست ملنگ يم
 زه خوشحال يم د خپل دور
 زور ته مخ د يو اورنگ يم
 لپوتتوب مې بدرگه دے
 نور بې تبغه، بې تفنگ يم
 کله عقل ته پَه څشم
 کله زړه سره پَه جنگ يم
 ته که وِسوې هسې شمع
 زه ايرې لکه پتنگ يم
 پَه خپل خان هزار داستانه
 سارينده او نه پَه چنگ يم

شيرين ياره! جوړ پاڅون دے
 د يار څنگ ته پَه غرڅنگ يم

خو چي پء شپه دي اوربل خور نء شي
 هومره به زره زما پء كور نء شي
 شو تود نظر دي پء دا لور نء شي
 درد د احساس به مي تكور نء شي
 هومره به مي د اوربل اور نء شي
 شو دي سپين مخ پء لوگو تور نء شي
 بيا له زلفانو خري مء جوپوه
 د پبنتنو تر بله كور نء شي
 د مخ پء خال دي زلفي و غوپوه
 پوري پء سپينه لمن تور نء شي
 ما به هم ما هسي پء زره كبسي لري
 كلي د چا سره پء زور نء شي

شو شيرين ياره! خيگر خون مي لرم
 رخسار د گل به رانه سپور نء شي

دَ بِنائستونو دَ منظرِ خبرې
 غوارم دَ یار دَ بام او درِ خبرې
 دَ مخ او سترگو دَ اثرِ خبرې
 کوه سحر او مازیگرِ خبرې
 ساقی، باده او دَ سیند غاره، مابنام
 واعظه! وکره مختصرِ خبرې
 زما حسین او دلنشین دلبره!
 نه کا خوند داسې په بهرِ خبرې
 دَ غمازانو، بدخواهانو په خله
 مدام زما او ستا په سرِ خبرې
 خو بل مشال دَ شعور نه وی په لاس
 بیا په دا شپه؛ خنگ دَ سفرِ خبرې؟

دا شیرین یار وو چې در یادی ئې کړې
 ستا دَ کاله او دَ تېرِ خبرې

تا کە وُرک دې خُوږِ نظر کړه
 ما هُم پت دَ زړه پرهه کړه
 تا نگهت دَ زلفو وِرکړه
 سحر ناز دَ باد په سر کړه
 خه بانه دې لر او بر کړه
 په زلزل دې سم او غر کړه
 دومره "غل دَ غرض" خوک دے؟
 چې ئې لوت دَ شپې سحر کړه
 خیال مې هېخ نه دے بدپامه
 خو له پامه دې بهر کړه
 سپینې خلی نه دې قُربان! خو
 ناخبر دې هُم خبر کړه

شیرین یار له خدایه سوال کا
 که ستا لوظ ئې معتبر کړه

۲۶-۱۱-۲۰۰۲

هر يو خيال چي مي حسين دے
 لاله فام مي زره نشين دے
 نرگس چشمه، ياسمين بويه
 ملك خويه، ماه جبين دے
 غاره لکه، سر فلکه
 ويار د واره سرزمين دے
 يو ئي وصل بل ئي مينه
 که روزگار دے که مو دين دے
 هر يو غم ئي نازپرور دے
 هر يو ياد ئي گل ورين دے
 هر مئبن دي بايد زده وي
 خه ئي قدر، خه توهين دے
 بام او در د يار د کلي
 د رازونو مو امين دے

شيرين يار داسي بيان کره
 چي هم قند دے، هم گبين دے

دَ شوخو سترگو مست نظر خورپږی
 ځکه سُرخي پۀ مازيگر خورپږی

ساقی راغلی، هُم سپوږمی ده تمام
 رونق زمونږ پۀ بام او در خورپږی

یو چي ځوانی؛ بله باده پۀ گردش
 واعظه! خود به دې دفتر خورپږی

غُته جبین خو دې راؤسپږه لږ
 گږهوان مې څیرې دے سحر خورپږی

همه رنگونه نستا دَ مخ دَ جمال
 زمونږ دَ کلی پۀ منظر خورپږی

کله به وی؛ چي انگازې دَ وصال
 کوټه، کابل او پۀ خېبر خورپږی

چي راپڻبه جُڌائي ده
 زما تللي بينائي ده
 له عالمه بېگانه شوم
 ستا يو هسي اشنائي ده
 ستا پءِ كلي ستا پءِ چم کڻي
 خان خاني ده، تنهائي ده
 ستا دَ حُسن اجزا خڻي
 خو کاکل ئي اکائي ده
 ستا له گورو، خورو زلفو
 توره شپه هم سودائي ده
 ستا دَ زلفو له زنجيره
 ناممکنه رهائي ده
 ”چا له زلفو برے وُموند!“
 دا خبره هوائي ده

مينه خه ده شيرين ياره!
 پءِ عالم کڻي رسوائي ده

دَ اھونو کَہ طوفان دے
 نو دَ اوبنکو ھم باران دے
 پَہ شبخون دَ شہابونو
 لمبہ شوے مَہ بُستان دے
 یا نالی دی دَ بلبلو
 یا افغان سر پَہ فغان دے
 ”روز و شب“ مَہ مخ او زلفی
 خَہ زمان دے خَہ مکان دے
 بیا دَ خیال پَہ ائینہ کنبی
 ستا تصویر تا تہ جبران دے
 کَہ دَہ سُود چرَہ مقصود وی
 واورہ! مینہ کار دَ زیان دے
 وخت دہ چا تہ پنبہ نپولَہ
 خَی پَہ مخہ تل روان دے

تورہ شپہ بہ سپین سحر شی
 دغہ چغہ مَہ اذان دے

تنهائی ده، خان خانی ده

خومره دپره ویرانی ده

دَ وطن هره کوخه کنبی

خه دَ وینی ارزانی ده

دَ اقدارو قدر نیشته

چی دَ زر او زور خانی ده

نه دلیل، نه حواله شته

زورگیری ده، من مانی ده

دَ هر مخ په ائینه کنبی

نور خه نیشته حبرانی ده

یو دنیا دَ مئین زره کنبی

شیرین یاره! ودانی ده

نری شونڊې کټ دې پانې د گلاب دی
خط د مخ دې لکه توری د کتاب دی

ستا د سترگو د صدف تر رنې اوبنکې
دا گوهر پټ تل د آب همه بې آب دی

هسکې غاړې ته دې هېڅه صراحی ده
ستر قامت و ته دې سروې څه حساب دی

پټه گفتار کښې نغمه زاره، وزن داره
بلبلان دې هر یو غږ لره بې تاب دی

خمې وروځې، لک بانه دې؛ لیندې، غشی
چې سینې د مئینانو پټه ځواب دی

بارانونه پرې د اوبنکو بلا ووری
ارمانونه د زړه سیمه کښې شاداب دی

مَسْت خراب دې چې د سترگو په صهبا دے.
 هغه کله په صواب او په خطا دے
 تورې زلفې دې حاوی په گوره شپه دی
 سپین جبین دې مُقدم په روڼ سبا دے
 هغه سترگې چې تر زلفو نیم گڼو شوې
 مازیگر مې اوس نیمگرے، نیمه خوا دے
 چې مې ووژنی او غېږه پس ته راکا
 زما برخه چې قاتل مې مسیحا دے
 د یار یاد چې د مشال هسې بلېږی
 ډېره بڼه ده چې همرا مې رهنما دے
 لاعلاج رنخ د مینې کهه باله شی
 مگر دا چې یار هم درد دے، هم دوا دے
 د یو مخ د پاره سل مخونه کېږی
 ستا د کلی سپی، سرے زما اشنا دے

د زړه زخم ئې خیرلو ته ځان جوړ کړه
 شیرین یار و ته اشنا ئې په خدا دے

ستا دَ زلفو پٽه سودا مٿي ژوند حساب دے
ستا دَ مخ پٽه عبارت مٿي جوڙ نصاب دے

ستا دَ زني تڪي خال وٽه پسخپري
خو نيلم ڪه جوهری خخه ناياب دے

تر سرو شونڊو، سره رخسارو دي شرمپري
لاله گل دے، ڪه غانتيول او ڪه گلاب دے

لڪه سترگي دي پٽه خون ڪنبي مڙني دي
دغه هسي ڪوم بنڪاري او ڪوم قصاب دے

دَ بائه غشو ته واغستوه تپڪي
تمام شوه دَ گائلو زرونو تاب دے

مخ روني دَ ڪومي شپي وه شيرين ياره!
چي ورك ڪري ئي له سترگو زما خواب دے

خال پڻ زنه، پڻ رخسار چڻ لڙ او بر ږدي
 داغ و ما ته پڻ زرگي او پڻ خيگر ږدي
 هېڅ يو دم مې ستا پڻ زلفو اثر نه کا
 گهڻي مار هم آخر کربنه باندي سر ږدي
 ستا د سترگو تور جادو يم عاجز کړي
 راته کډه هر کمال او هر هنر ږدي
 دلداري د خودداري پڻ قيمت نه شي
 څوک به ولې خپل پتکي بل ته پڻ سر ږدي
 هېڅ بها د رڼي اوبنکي د آب نېشته
 څوک به څه ورته پڻ قدر در گوهر ږدي
 ستا د شونډو پڻ بدل به ئي وانخلم
 څوک مې وړاندي کڻ جامونه د کوثر ږدي
 د لېلا د زلفو باد دے بيا رالوتے
 بنجاري به پڻ کوم گت کڻي اوس عنبر ږدي

د آشنا د در طواف مې پڻي کړي شلې
 خدای گواه کڻ لا پڻ ځای مې د نوکر ږدي

یو سکوت دے، خاموشی ده
بې رُخی ده، بې ارزی ده
په مټپنو سنگ باری ده
دومره زیاته رسوائی ده
ستا د نوم په تذکره هم
لگېدلې پابندی ده
هره لاره کښې مقتل دے
د سرونو ارزانی ده
په گوڅه گوڅه زندان دے
څه اسیره زندگی ده
غلامی خو ترې نه زر ده
د مریانو بندگی ده

چې مټپن په زر او زن شی
ترې نه پاتې سربازی ده

دَ اَلْفَت پَہ ہر یو راز او بنا زدہ دے
چہی دَ سترگو پَہ رموز او حیا زدہ دے

پَہ اغاز دَ کوم سبا خنگہ بیا زدہ دے
پَہ انجام دَ ہر پروں ئی چہی نازدہ دے

ہغہ کلہ محبت او آشنا زدہ دے
چہی ہر چرہی پَہ خیل خان او انا زدہ دے

ستا تسبیہی دہی شہخہ! تا تہ مبارک وی
زما کلہ کوم یو کار دَ ریا زدہ دے

زرہ مہی بند پَہ ہرہ غتہ شو دَ زلفو
خہ دا ہسی تور جادو دَ لہلا زدہ دے

شیرین یار پرہنہ مُشکی خالونہ پہری
دہر دَ اوبنکو پنبستنو پَہ بہا زدہ دے

چې د بنگلو تیکانه ده
 نو د زړونو استانه ده
 ستا د سترگو له نظره
 داغ مې زړه ته نذرانه ده
 نه زه درشم، نه ته راشې
 دغه څنگه یارانه ده
 هر سبا او هر بېگا دې
 نوې نوې بهانه ده
 ستا د سترگو په هر رپ کبې
 بیله بیله زمانه ده
 د آسمان د تندرونو
 ولې تل یو نښانه ده

شیرین یاره! که پوهېږې
 هر غزل مې ترانه ده

خلاص دَ زلفو ئي زندان شي
 ډېر مشكل به مو اسان شي
 خور زما آه و فغان شي
 خو به ټول همه افغان شي
 بلبلان ئي پۀ نارو دي
 ستون بهار به تر بُستان شي
 لۀ جامې دي بۀر نۀ شي
 خو مي قتل هر ارمان شي
 دَ ايڤا ساعت به راوړي
 وخت پۀ ما به مهربان شي
 وړك پۀ لارو كښي دَ زلفو
 دَ فکرونو هر كاروان شي
 ما ئي سترگو كښي خان وليد
 درېغه! خپله اوس گويان شي

اوږدو زلفو ته منسوب وي
 دراز ځكه مي بيان شي

راستنه هسې ايام شی
 دَ محفل هغه هنگام شی
 دَ ساقی پۀ لاس کښې جام شی
 دَ سیند غاړه کښې ماښام شی
 پۀ مضراب دَ خپل رباب ئې
 دَ مطرب هنر تمام شی
 دَ سپرلی مَسته هوا کښې
 روڼه شپه "ماه تمام" شی
 هر اشنا و ته پۀ څنگ کښې
 ښکلې ښکلې گل اندام شی
 پۀ نغمو او پۀ رپلو کښې
 یو اتڼ شی، جام پۀ جام شی
 یو مستی وی، بې خودی وی
 دَ روزگار فیکرونه خام شی

دې جنت جنت ماحول کښې
 هسې ژوند راته انعام شی

پئے چا کله دومره نگران یم
 لکه گل دَ بیابان یم
 هر یو جبر ته اسان یم
 هر یو غم ته دې ننبان یم
 تل وتلے لے خپل خان یم
 لکه بوی دَ گل پُرشان یم
 دَ کاروان خاپونه وُران دی
 مگر بیا هُم زه روان یم
 معرکه دَ محبت کنبی
 پئے خپل خان باندې تاوان یم
 پئے حساب لکه دَ مری
 نه پئے درد نه پئے درمان یم
 هر احساس پئے غور و گون دے
 پئے خپل غر باندې پنبیمان یم

دَ وخت هر گوزار دَ پلک دے
 مگر کلک لکه سندان یم

هغه سپرلے ستا دَ نظر لتیوم
 چي سمه، غر دَ لر او بر لتیوم
 ستا دَ وصال هغه خبر لتیوم
 کله بولان، کله خَبر لتیوم
 دَ مخ او زلفو دَ نسبت پَه مینه
 چرتَه سایه او چرتَه نمر لتیوم
 ستا دَ کاکل غُتِه مِی نَه شوه پَه لاس
 پسې کَه تری دَ تور غر لتیوم
 دَ یار دَ مخ دَ سره او سپین پَه قدر
 تا ته وې چا؟ چي سیم او زر لتیوم
 تل پَه دَرک دَ وُرک اشنا دَ کوخې
 دَ یو گدا هسې هر دَر لتیوم
 لا دَ کوم درد بسترگې ورغلی نَه دی
 دَ زره زخمونه برابر لتیوم

یو شیرین یار مې وی "هم سر" دَ عصر
 پسې هر خپل او هر تېر لتیوم

پءِ خپل آب باندي پوره ده
 زما اوښکڼه پښتنه ده
 گټه هغه يو درنه ده
 چې پءِ خاي باندي پرته ده
 دَ تا ناز لره کاکل دے
 زما ويار لره شمله ده
 دا دې شونډي هسي رپردي
 که خطا دې بهانه ده
 ستا پءِ سترگو کښي ځلېږم
 خومره ښکلي تماشه ده
 خو واعظ دَ ښار حاکم دے
 ښه اباده مېکده ده
 شېخ هُم ناست دَ خُم پءِ څنگ کښي
 هُم مې گوت دے، هُم توبه ده
 څه ښه شعر دے شيرين ياره!
 هُم غزل هُم ترانه ده

خوک دې زلفې خوک مژگان دی
 پښتانه راباندې گران دی
 په صدف کښې د لېمه دې
 خو گوهر مگر د شان دی
 ستا د سترگو آئینه کښې
 دېر عکسونه خو حېران دی
 اجزا نور هم د بنائست ئې
 خو دوه غوره تر عنوان دی
 چې د بخت په طمع نه دی
 پرې وختونه مهربان دی
 دا بې حسه مړه ځانونه
 څه په درد څه په درمان دی
 روز و شب ئې مخ او زلفې
 په زمان څه په مکان دی

د دې اوبښکو سمندر کښې
 علامې د غټ طوفان دی

دَ یار یاد کَہ زورور دے
 غم ئی لا ترې نازپرور دے
 لرې نہ دہ چہ یار راشی
 کَہ دے لرې دَ زرہ ور دے
 ستا دَ مخ، زلفو پَہ نوم مہ
 ہر شوقدر او اختر دے
 ما حای کرمے دَ زرہ کور کنبی
 ستا ہر خیل او ہر تیر دے
 سیے دَ کلی دے و ما تہ
 لہ سہی پردی؛ بہتر دے
 پنبی مہ شلی، سترگی تپی
 را پَہ سر سترے سفر دے
 چیلم مات دے، حجرہ رنگہ
 خوشے بام دے، شار ئی دردے

اباد کرمے پَہ یادونو
 شیرین یار دَ زرہ کنہر دے

تل زما دغه دُعا شی
 ستا نظر دې مسیحا شی
 خوا ئې ډکه په هوا شی
 چې ئې طمع له مُلا شی
 زما مینه بس په تا شی
 په سامره او که په غلا شی
 زره په دود د سپلنی دے
 ستا په حُسن به فدا شی
 همدردان په نامه ډېر وی
 خو یو خوک پکښې دوا شی
 چې دې سترگې سمندر شوې
 خان د چا نه به سپوا شی
 خود غرضی د خنګل اور دے
 په خشاک نه په گیا شی

ژوند به ټول تراخه زائل کا
 شیرین یار به مې پخلا شی

کە پە دَم او پە دُعا شی
 نو خپل درد به مې دوا شی
 دا سپېڅلې لېوتتوب مې
 هم همراه هم راهنما شی
 چې زما له سترگو پریوځی
 دا گوهر دې واړه ستا شی
 پە وعده د مخ او زلفو
 هم سبا شی هم بېگا شی
 یار مې هله پښتون بولی
 کە پښتنې له مې راشی
 وفادار کە جفاکار دے
 خو بس دا چې یار زما شی
 د زړه حال به مې څرگند کا
 کە دا سترگې مې گویا شی

دې خپلونو دې تپو کښې
 شیرین یار به یو پېدا شی

اضطراب او د سکون خبرې کېږي
 د وصال او د بېلتون خبرې کېږي
 يا د زلفو د شبخون خبرې کېږي
 يا د سترگو د افسون خبرې کېږي
 د يارانو د تړون خبرې کېږي
 د پښتو او د پښتون خبرې کېږي
 خان له ځانه شي بېرون خبرې کېږي
 په درون د زړه چاودون خبرې کېږي
 هره ژبه باندې ستا د مخ سرڅي شي
 چې زما د ځيگرخون خبرې کېږي
 په بېديا او ابادۍ کېنې تر يارانو
 د لېلا او د مجنون خبرې کېږي
 هر بېگا لره دستور وي د پښو لاندې
 هر سبا د بل قانون خبرې کېږي

شيرين يار دې "نن" زړه ور دې مرکې ته
 ولې دا که د "پرون" خبرې کېږي

دَ مهتاب هسې رڼا دے دے زما یار
لکه آب غُندي صفا دے دے زما یار

چې یو درد دے، یو دوا دے زما یار
هُم قاتل هُم مسیحا دے دے زما یار

لکه سپورے مې همرا دے دے زما یار
تل زما پۀ اقتدا دے دے زما یار

دغه هومره مې تر خوا دے دے زما یار
هُم مې تن دے دے هُم مې سا دے دے زما یار

هغه رون چې پۀ وینا دے دے زما یار
سپین پۀ زرۀ باندي رښتیا دے دے زما یار

هُم کلام او هَم نوا دے دے زما یار
شیرین یاره! بنۀ پخلا دے دے زما یار

لکه گُل ئې نزاكت دے
 لکه سروې ئې قامت دے
 بنه ئې وږم، بنه ئې شکل
 چې هُم گُل دے هُم نگهت دے
 خط او خال د مخ ابرو ئې
 اطاعت، هُم بغاوت دے
 زما روح دے زما خان دے
 هُم مفهوم، هُم عبارت دے
 يو مستی ده، يو حیا ده
 هُم شراب او هُم حرمت دے
 سربكف گُل د لاله دے
 مرگ د ژوند ئې هُم ساعت دے
 دغه هسې دردانې ته
 د سرونو خه قیمت دے

خیالی یار مې شیرین یاره!
 مجموعه د هر صفت دے

دا يو خه رنگ له نگار دے
 چې مي يار دے که اغيار دے
 بنه دا ستا د زلفو تار دے
 انتشار دے، هم قرار دے
 دا خو اوبنکي پبنتني دي
 بنه معيار دے، که مقدار دے
 قافله د ژوند روانه
 مگر خلاص ني اوس مهار دے
 زما زره يو سپلني دے
 د تا حسن سور انگار دے
 په مونږ ووري تندرونه
 خلق وايي نوبهار دے

شيرين يار پسي کتلي
 ما هر در او هر ديار دے

شرک دَ زلفو کنبی فنا شم
 رپ دَ سترگو کنبی پیدا شم
 لکه اوبنکه په معنا شم
 چې دا هومره بی نوا شم
 خدای مې نه کا دَ تا فکر
 سور په اَس چې دَ هوا شم
 خدای مې نه کا دَ تا عهد
 چې قیامت باندې ایفا شم
 خدای مې نه کا دَ تا زلفی
 تسنی و سنی بی بنکلا شم
 خدای مې نه کا دَ تا سترگی
 چې ساعت ساعت اشنا شم
 یو مې خان دے یو ئی سپورے
 نور دَ چا په اقتدا شم؟

خپل کاله وی شیرین یاره!
 یار ته سترگو کنبی گویا شم

کٔ بنائست کبني غبريت ؤ
 خو بيا مينه کبني غبرت ؤ
 درېغه! خٔ خو محبت ؤ
 يا بدل کبني قوميت ؤ
 اطاعت کٔ بغاوت ؤ
 ستا پٔ مخ دې عبارت ؤ
 ستا دَ سترگو مېخانو نه
 هر زيرٔ مازيگر ست ؤ
 دَ خو اوبنکو ملغلرو
 لږ دَ چا خٔخه قيمت ؤ
 خٔ به غم دَ هسې رنځ وو
 ستا عادت دَ عيادت ؤ
 زما مينه، ستا پٔ حُسن
 اباد کلٔ او محلت ؤ

مَل چي نٔ شي ژوند دَ فکر
 شيرين ياره! بيا قيامت ؤ

ما زده - چي زما شام او سحر تلے
 تا زده - پے کوم بام او پے کوم در تلے
 ما زده - چي مي زړه پے يو نظر تلے
 تا زده - پے خه چل او خه هنر تلے
 خنگ نه زما خنگه ناز پرور تلے
 بيا پے خه خبره مرور تلے
 ستا پے مخ او زلفو چي دعوه لرم
 ما نه پرې کابل او پېښور تلے
 ستا د اوږدو زلفو پے تار شومے دے
 فکر مي له ما پے لوی سفر تلے
 بيا د بانو خنډ کښې راته ست هسې
 بيا مي غېږ پے غېږه لر او بر تلے
 غم دے؛ د بي کسه کوڅه ووپني
 خدائي شته! که پے خوا د زورور تلے

کله پے دا زړه مو زړه وهله دے
 چرته له دې گتو مو دلبر تلے

لپونتوب کٔ مې شُهره شو
 ستا دَ حُسن حواله شو
 دا سپېڅلے تفکر مې
 خپل نظر لره ډيوه شو
 دَ مرام پٔ خوشې لار مې
 دَ حان سپورے بدرگه شو
 هر احساس مې څنگ پٔ څنگ دے
 هر يو فکر راسره شو
 پښه نېولے مازيگر مې
 دَ خپل مرگ پٔ تماشه شو
 لپونتوب مې ابدالی دے
 ستا غرور کٔ مرهټه شو

شيرين يار دې بلا سترے
 پٔ سر څنه سنباله شو

خہ بہ پاتی دَ زرہ دم وی
 چہ ہر غم راتہ راسم وی
 ہر مٹن پہ زرہ کرم وی
 داغ دَ مینہی ڊپر پنہم وی
 چہ دَ زلفو روش دا دے
 نو بانہ بہ ئی کوم سم وی
 ورخ - واعظ زما ہمراز وی
 شپہ - ساقی زما ہمدم وی
 ور راپوری دَ توبہ وی
 دَ خمار خمونہ خم وی
 ستا نظر بہ تا پہ ڊک کا
 زما سترگو کنبہ کئ ضم وی
 ہم لارنود ہم لاروے یم
 خپل مہی پل او خپل قدم وی

شیرین یارہ! خہ وطن دے؟
 پہ بنہ کرہ ہم سرے گرم وی

هغه سترگو و ته بيا سترگي پء لار يم
پنبه نيولء مازيگر يم انتظار يم

داسي ڪله ناويسا او نااتبار يم
ياره! ڊهره غريبي ده ڪڪه خوار يم

لاس مڀ ڊڪ پء رنو اوبنڪو، صفا مينه
چي راغله سٽا د حُسن پء بازار يم

پء مسڪا لڪه ڪلي چي شونڊي سپري
گرهوان خيرِي د سحر هسي تار تار يم

ڊڪي سترگي سمندر يو د مستي دء
پڪبني ڊوب سره د خود او د اختيار يم

خط او خال، لب او رُخسار ئي پء لاس راغله
شيرين ياره! اوس همه بهار بهار يم

دَ یارانو محفل خور دے
 دَ سین غارِی ماہنام سپور دے
 شو پے ما ئی پورِی تور دے
 خو لہ زلفو مہ زرہ تور دے
 دغہ غم دَ کلی کور دے
 گنی خلاص مہ دَ زرہ زور دے
 غم دَ یار او دَ دیار مہ
 دَ ژوندون پے اوہو سور دے
 پے دم خم دَ ژوند بہ خہ وی
 چہ ئی تل لہ بلہ پور دے
 شوک مہن دہ سنگسار پری
 پے کوخہ کبھی دہ بیا شور دے
 یار بپگا لہ خری سپری
 فکر اوس نہ مہ شب کور دے

اور دَ ہجر شیرین یارہ!
 لکھد لے کور پے کور دے

ڇو مٿين ديٰ فرزانہ دے
 ستا پءِ عشق کنبیٰ دیوانہ دے
 ستا نظر چيٰ مستانہ دے
 هر انداز ميٰ رندانہ دے
 ڇوک ديٰ ناست پءِ استانہ دے
 ڇوک ديٰ مست پءِ مبخانہ دے
 هر ارمان ميٰ صحرا کُله
 دَ هر جبر نَبانہ دے
 هر يو خيال ميٰ ترميٰ ترميٰ
 هر يو خال دانه دانه دے
 ستا پءِ سترگو کنبیٰ جانانہ!
 وينم عکس ميٰ جانانہ دے

شيرين يار وَ تہ آشنا ييٰ
 حَبَف! چيٰ تا تہ بپگانہ دے

اور ئی پای نہ تر سر واخست
 گلستان می؛ نظر واخست
 هر سحر مو د صبا نه
 د گلونو خبر واخست
 یوسف مخی اشنا راغی
 سترگو بیرته نظر واخست
 ککی تورې سور خمار کنبی
 لاله داغ په تپیر واخست
 پنبتنه اوبنکه وه توی شوه
 آب ترې در او گوهر واخست
 تا که زلفی بادولے
 چا به خه له عنبر واخست

هېخ پرواز د بلندی وو
 وخته! تا می وزر واخست

غم پء زړه كه د جانان شته
فكر هم يو د دوران شته

په دې للمو، غارو، پيڅكو
لاه گلي د خپل شان شته

هر سپرلي ته تر لمنې
كلکه غټه د خزان شته

بلبلان ئې سر شندل كا
لا حرمت د گلستان شته

بينجاری د سپرلي څه كا
د بنكلا ئې ډېر سامان شته

ستا د سترگو سمندر كښې
وينم هسې يو طوفان شته

ستا دَ شونډو پۀ مُسکا کښې
هر يو درد لره درمان شته

ښه ده زلفې دې خړې کړې
دَ خيال خانله اوس مکان شته

درسته شپه دې له ما يوره
ښه ده ستا هم يو زمان شته

اسوېلو مې اوښکې توې کړې
دَ طوفان سره باران شته

ما هم زړۀ نه مې "زړه لوی کړۀ"
دَ هر سُود سره تاوان شته

دَ ملت پَه اُفق ستورے دَ سبا یم
مرگ دَ لتهی اوبدې شپې لره پېدا یم

”روز و شب“ دَ لر او بر مې ”یکه خار“ کا
پَه قربان قربان دَ هغو همنا یم

خپل تهر دَ وخت گوزار و ته مخ نه کا
زه دَ هغه مجنونانو نه جدا یم

که پَه گُتو کښې مې زر، متو کښې زور وی
لوی حقدار دَ اوسنی وخت دَ لېلا یم

پَه حرمت چې دَ گلشن ئې خان فدا کره
زه دَ هغه بلبانو پَه ثنا یم

قومیت مې لکه ساه دَ محبت دے
تل پَه تنگ دَ خپل اشنا ترلے ملا یم

تضمین پء شعر د رحمان بابا

شعر پء ژړا مې د خپل یار دیدن حاصل کړه
د شبنم پء خپر د گل سره یکتا یم

درسته شپه لکه د پرځې پء ژړا یم
بیا سحر ځکه د گل پء مخ خلا یم

داسې مه گڼه؛ چې څنگ کښې به د چا یم
گڼې زه له خپله خانه څنگ جدا یم

نه څه پوی دې پء سبا او نه بېگا یم
بیا هم بنه دې له وعدې یم چې گویا یم

اورکی غنډې له خپل وجود رڼا یم
هم پء خپله لارو هم راهنما یم

معرکه د محبت کښې پء ویسا یم
پء رینې رینې خادر ترلې ملا یم

دا زما دَ پاڪي وينې تقدس دے
په هر حال کبسي چي دي ستايم، وايم، ستايم

دا زما دَ لهوني ميني جذبه ده
چي قضا لره مې بيائي؛ هُم رضا يم

دا زما دَ پښتني فکر غېرت دے
سر دَ دار باندي تپه يم په نخا يم

تفکر مي څنگ په څنگ دے تر احساسه
له خپل خانه څخه درد او همدوا يم

هغه ته يې؛ کور و کر په لر او بر يې
دغه زه يم؛ چي په ارض نه په سما يم

دَ نظر دَ پېمانې معيار دي هومره!
په دا يو ساعت اعلا يم، هم ادنا يم

ستا دَ سترگو بحر خو په انتشار دے
زه هُم عکس غندي له خانه مي سېوا يم

دَ گُل شونڊې تخنؤمه بوی ترې نغارم
په گُلشن باندې ورگله باد د سبا یم

د "رحمان" او د "خوشحال" سایې تکبیر کره
مقتدیانو کنبې یو زه مگر شنوا یم

د مرام په خوشې لاره مې دا یون دے
چې هُم سورے مې همرا دے هُم تنها یم

دَ مرام پء خوشې لاره يک تنها تلو
 داسې تل هم بې همرا او بې امسا تلو
 دا هم بنه ده چې مو سورے د خان مل وو
 مونږ قائل د پرمختگ کله پء شا تلو؟
 د بلا کومى ته خه وى د چا فهم
 چې د فکر پء جلب کښې به بيا بيا تلو
 کوم جواز د گيلې نه وو؛ وخت او بخت نه
 مونږه خپله مگر خلې ته د قضا تلو
 مونږ د مينې لپونو له بنائېدل دا
 چې مقتل ته دې پء ناز او پء خدا تلو
 چې ليلا د وخت؛ الفت پء زر او زور کره
 د مجنون غنډې بيا کله پء بېديا تلو

وحشتونه گورېدل به شيرين ياره!
 خو پء سترگو د شعور خنې رنا تلو

خپل نظر لره رڼا يم
 خپل پرهر لره دوا يم

زه هم غږ يو د جرس خو
 غوږ د مړو له پيدا يم

خوک مې خه له زړه چاودون زده
 لکه گل چې په خدا يم

سر د دار باندي هم ياره!
 په تپه يم په نخا يم

ته غټې هسې خورپرې
 زه وږمه يو د صبا يم

ته د گل غندي خندپرې
 زه بلبل يو په ثنا يم

ستا دَ مینې بِنه جذبہ ده
په قضا خپله رضا یم

ایله دومره قدر وایم
ته زما یې او زه ستا یم

خوړې زلفې دې خړې کا
زه تر خو به په سودا یم

په دا هومره بې قدرې کښې
لکه پرڅه په ژړا یم

ډېر که ما ته په دغا یې
تل هم تا ته په دعا یم

له پخوا دې خوا په خوا یم
لکه سورې دې همرا یم

د پښتو خاورې روزلې
شیرین یاره! ټول وفا یم

خود وتلے لے شعور یم
چې درغلے پے دستور یم

دَ بائے لے حَمبا زده کره
سر تر پایه ولې چور یم

پے یوه مُسکا رغېرم
هغه مرگی حال رنخور یم

خار دَ تا دَ نوم دَ تور نه
پے جهان کنبې مشهور یم

چې پرې نوم دَ پښتنې دَ مے
پے دا اوبنکه هُم مغرور یم

یار کلام، کاتے پېرزو کری
دوب سرود او پے سرور یم

خو دا اوبنکه مي سره ده
 په بارخو خو دې خوله ده
 اوس د زلفو په هر تار کښې
 ستړی فکر له جوته ده
 خوب او خيال کښې سکون چرته
 چې ئې زړه کښې هنگامه ده
 سر دې نه وي خو دستار وي
 زمونږ دغه الميه ده
 د جرس په غږ شه پورته
 گڼې تلونې قافله ده
 ستا د نوم په تور مي وژني
 قضيه خو بهانه ده
 څه! مُنصف د بنار ته وايه!
 بيا د وخت هم فېصله ده

شيرين يار ترې څه جار ووځي
 د يار مينه يو نشه ده

لڪه دَ پرڇي ورپدلے نه شي
دَ گل رخسار ته رسپدلے نه شي

يو شل احساس ئي پارپدلے نه شي
اوده جذبه ئي رقبدلے نه شي

زۀ يو وڙمه يم دَ صبا، الوحم
ته ئي نگهت؛ خو گڏپدلے نه شي

دا دَ هجران لۀ تاوه خنگه ڙاڙي؟
پۀ خپلو اوبنڪو لامپدلے نه شي

نن خو دي ڊڪي سترگي سرې ولپدي
حيف دے! چي اوس هم گرمپدلے نه شي

پام پسرليه! چي تڪليف ونه ڪري
پۀ سمه، غر چي غورپدلے نه شي

نَه پَه ما او نَه پَه تا يم
دَ ربنتياءُ همناو يم

خان، جهان وَ ته پَه شا يم
ستا دَ مخ پَه تماشا يم

مخ اجل ته لَه پخوا يم
چې مدام ترلے ملا يم

پَه هغه به دې منل وي
چې دَ خَه سره اشنا يم

دَ دربار لَه سوري لري
دَ معروض خخه گويا يم

هره اوبنکه مې ډيوه شي
خکه شپه کبني پَه ژړا يم

دَ صحرا دَ هر يو گُل سورے دَ سر شی
 درپغه! سور که دومره لوی مې دَ خادر شی
 راپیدا دې هسې بیا شام او سحر شی
 همونوا چې مې کابل او پېښور شی
 بلبلان به دَ گُلشن مې سیالی وکا
 له دې سوزه دَ شپون که مې خبر شی
 دَ جهان سیالی په خای ده دَ سیالانو
 خدای دې نه کا خوک له غمه کور و کر شی
 شهابی نسترگو ته وړاندې کره لاسونه
 نه چې جوړ دَ زړه له کوره مې کنډر شی
 کوم جواز دَ کومې خوا نه ئې راوړے
 یو ساعت کښې باڼه برند بل کښې اوتر شی
 دَ خیا نه دَ اسمان ستوری مخ پت کا
 چې سحر ئې ستا دَ مخ په خا! نظر شی

شیرین یار به ئې تل زلفو ته په تار وی
 خه په دا که دَ بلا تر کومی ور شی

دَ اغيار لره اغيار يه
 دَ يارانو سره يار يه
 کله عقل ته په لار يه
 کله زړه سره همکار يه
 ډيوه بله کا دَ اوښکو
 په شپه زلفو ته بېدار يه
 که ئې گل دَ څڼو نه شي
 خبر دے خال ئې دَ رخسار يه
 نور که لاس دې نه بر کېږي
 نو بس بڼه لره اظهار يه
 دَ رڼا په طلب گرځه
 دَ تيارو څخه کنار يه
 په تکل دَ خپل مرام دې
 لکه سيند يو ناقرار يه

دَ سينگار فکر دې وړے
 په ملا تر دَ شيرين يار يه

دَ غل نوم دلته سرکار دے
 چہی مُنصف ئی طرف دار دے
 مرگ دَ گُل ورتہ خہ کار دے
 چہی مالیار ئی صلاکار دے
 وینو زوو باندی پایی
 محافظ مگر خون خوار دے
 خپلہ مینہ ما تہ اور دہ
 خپل بنائست تا تہ انگار دے
 ضمیر ہُم دلہی خرخہپی
 ستا دَ بنار گرم بازار دے
 پہ خپل سوری اوس ویرپرہم
 ہر سرے دَ وخت پہ خار دے
 ستا لہ کلی کدہ وڑے
 ستا یو یاد مہی "یارِ غار" دے

ستا پہ تنگ باندی بہ وُمری
 ستا یو داسی شیرین یار دے

خوند دَ مازیگر او سحر چرتہ دے
 ستا دَ مخ او سترگو اثر چرتہ دے
 لارې دَ بانہ؛ خوکی دې پُخې شوې
 داسې مې اوس سود دَ تیر چرتہ دے
 ستا دَ زلفو ول نہ چې خان اوباسو
 مونږ خخه دا چل او هنر چرتہ دے
 غُخ مې دَ احساس دَ زرگی سر خودے
 ستا دَ خوږ دَ سترگو نظر چرتہ دے
 رابه شی قاصد دغه به هُم وُشی
 مونږ له پۀ زړۀ پورې "خبر" چرتہ دے
 سپینو ئې له توره خلا وُمونده
 خال زما له خیاله بهر چرتہ دے
 مخ چې پۀ تورتم کنبې دَ شپې وُوینی
 دا اهلِ نظر دَ دهر چرتہ دے

ډېر تراخۀ دَ ژوند ئې زائل کړی دی
 دے له شیرین یاره خبر چرتہ دے

دې انصاف ستا د "قانون ته"
 چي ساتون وايي شبخون ته
 ورخ دې ضم کرله په شپه کبسي
 تا جدت ورکړه بدلون ته
 د درد خړيکه ده خورپړي
 د زرگي نه مې لرمون ته
 خپلې سرې سترگې دې کسه
 يا مې گوره زړه گلگون ته
 غم د تا که مې لږ پرېږدي
 زړه مې ډېر کېږي ژوندون ته
 د سبا احوال به راوړي
 "نن" دې ولېږه "پرون" ته
 انتها د تغافل دې
 لاره جوړه کا پاخون ته

ما نه ياد به دې يونه سي
 زور به وښاييم بېلتون ته

چي کاته دې هومره نور شي
 زر ده سر به مې دا پور شي
 ترمې اوبنکې نو هم بنې دى
 د زړه زخم به تېکور شي
 خو چي خواله مې را نه شي
 خه به مې د بېلتون اور شي
 په لوگي لوگي ماحول کبني
 بنکلي سپين مخونه تور شي
 د لوگو دکې کولې
 سپين محل ته دې پېغور شي
 د دنيا په ميو مسته!
 وايه! جام که دې نسکور شي
 دا د زړه قيصه اورده ده
 خو نه سا او لږ په کور شي

خدای دې نه کا شیرین یاره!
 شوق ته خلاص مې د زړه زور شي

ستا دَ وعدې غُندي اوپره خبره
 خدای دې زما نَه کا کچه خبره
 په زړه مودو نه وه پرته خبره
 مگر چې خلی ته نَه راتله خبره
 زړه به دې غت وی؛ خو د تینګې نَه وو
 گنې د "خلې" وه یو ذره خبره
 د نوي وخت د تقاضې په خاطر
 باید چې یاده شی زړه خبره
 زړه به مې ډک وو؛ چې د سترګونه مې
 لکه د اوبنګې خڅېده خبره
 باد د نسیم ته زلفې خپله نیسې
 تور ئې په ما چې؛ شوه شهره خبره
 پرې ته مې ونه وپېل وړه خبره
 خفه شوې دومره په وړه خبره

بیا شیرین یار له خدایه څه غواړی نور
 چې کوته یار هم کړی گره خبره

هغه ډکه دَ وسواس شپه مې سبا کړه
دغه چپه خله وعده دې اوس گویا کړه

ما دَ زړه زخمونه وُ سپړل سحر ته
ته اوس شونډې دَ صبا په وږمه وا کړه

ستا دَ تورو زلفو تور مې په سر واخست
خان پسې مې دَ دنیا هره بلا کړه

دَ زړه لوبڼې چې شی مات کله رغېږي
خه! بدل مې دَ ویسا چرته پېدا کړه

دَ هر در او دَ دیوار وَ مونږ ته سترگې
پت په خوب دَ پېشمنی کښې دې زړه راکړه

شیرین یار دې هم اسیر دَ گورو زلفو
مخ روڼی ورته منسوب دَ یو بېگا کړه

بهانه کٔ دې پخه شی
 نو وعده به دې کچه شی
 اور دې پورې په شمله شی
 چې گړپوان دې پرې بڙه شی
 تخیل به له ما زده شی
 کٔ خو ورځې راسره شی
 د جفا انتها څه کا
 حوصله چې پښتنه شی
 اوپره سترگو ته دې وایه!
 داسې کله یارانه شی؟
 یاد دې غلے غلے راشی
 شپه چې دمه شی پخه شی
 جنگ کښې سترگې مخامخ کا
 چې خپل عکس خو مې پره شی

اسوېلو و ته مې خاندۀ!
 د چا خوا خو به سره شی

ما دې ڪاڪل هسي تار تار وُلیده
 تا مې په خاورو ڪنبي دستار وُلیده
 نه دې ما اوبنکه ڪنبي تينگار وُلیده
 نه مې تا سترگو ڪنبي قرار وُلیده
 هېخ ده يو اوبنکي ته مايه دَ حُسن
 چا؟ دَ دې بحر انتشار وُلیده
 اخلي مې غبر دَ پلوشو ڪنبي نظر
 ما په شفقت هُم جفاڪار وُلیده
 اوس به تپه دَ خپلواکي مې آوري
 ما دې رسي او سر دَ دار وُلیده
 ڊپره چرچه ده دَ ساقی دَ ميو
 دَ وخت واعظ مو پسي خوار وُلیده

په پښتنه لَپلا ئي زبرے وُکري
 چا که يو هغه شيرين يار وُلیده

چې لہ وخته ناخبر یې
دومره ولې زورور یې

نہ پۀ سمه، نہ پۀ غر یې
دغه هسې کور او کر یې

کۀ پۀ خوب ئې وصل مومی
گنہ بیا هُم بختور یې

خۀ سبا دے، خۀ بېگا دے
نہ احواله بنۀ خبر یې

خلۀ پۀ خیال کنسې هُم کۀ درکا
پۀ بدل دَ زرۀ کنسې سر یې

بیا خۀ غم دے شیرین یاره!
کۀ خپل عصر ته "هم سر" یې

ستا دَ کلي بنه احوال دے
 چي زوال پکني کمال دے
 هر شبخون پکني ساتون شي
 چي بدلون په خو اشکال دے
 مالي يار دَ دوه دارو
 باغ دَ نوم پوري سنبال دے
 هر يو گل ته پيداوخت کني
 دَ خپل قتل استقبال دے
 ملا مست په مئيو گرخی
 هېر ئي واړه قيل و قال دے
 ماتونکي دَ هر لوبني
 په دا خان خپله کلال دے
 غم هم ډېر دَ هغه ژوي
 چي دَ مړي په مثال دے

ستا وعده له مرگه تېره
 شيرين يار مگر اتيال دے

ستا هغه نظر به وی
نور نه ډک سحر به وی

بیا دې مخ او سترگو کښې
رنگ به وی اثر به وی

زلفې چې بادېری دې
بوی د گل اوتر به وی

ستا لېونې زړه په تا
هسې زورور به وی

زړه لکه ماشوم زما
لاڅه ناخبر به وی

شپې به د شوقدر وی
ورځې د اختر به وی

ما پء خوب كنبى ستا دَ وصل امكان وُلید
 گنه چا پء دا زمان كنبى مكان وُلید
 خنگ عدم مې خپل وجود ته حېران وُلید
 چې دا ستا دَ سترگو تور كنبى مې خان وُلید
 دَ سيالاتو دَ سيالى مې ارمان وُلید
 لكه گل مې پء صحرا كنبى خندان وُلید
 دَ خپل مخ لء اباديه دې زړه لوى شى
 بارې تا كه مې دَ اوښكو باران وُلید
 دَ مگس او دَ گرگس خوارى شوې پېښې
 ما بورا او عندليب پء فغان وُلید
 دم، قدم لره مې هم خپله اختيار كا
 دَ زړه كور كنبى مې يو هغه مهمان وُلید
 اوس دَ زړه دَ آب و تاب قدر پء چا دے
 چې ستا نور ئې دَ حرم پء دالان وُلید

شيرين يار دې چې دَ پت پء ډېرى ناست دے
 ما دَ دهر پء يارانو كنبى خان وُلید

"روز و شب" به دې بيان كړم
 "مخ او زلف" به دې عيان كړم
 خان د تا كۀ تا د خان كړم
 ډېرې مينې دې حيران كړم
 ورك په ذات كښې دې زۀ دومره
 اوس په تا د خان گمان كړم
 "زۀ" چې ورك شې پاتې ته شې
 دغه سوال به دې آسان كړم
 آب د اوبښكې زيات له حسنه
 نور به خۀ قدر، سامان كړم
 دا بازار د دُنياگۍ دے
 زۀ په خان ئې هم ارزان كړم
 د نېتو په تسلسل كښې
 ډېر دې خان ته بې زبان كړم

زه به خه وينمه چرې د چا سترگې
 داچې کسو کښې مې عکس دی د تا سترگې
 يو مې روڼې په وحشت د بېگا سترگې
 بل مې پتې په بې نوره سبا سترگې
 تيرې کله؟ ترې په نوم د رڼا آخلم
 راغې وخت؛ خکه اوباسی له ما سترگې
 د يارانو د ياری مې خه روداد دے
 نا اشنا کرې يوې پېښې؛ اشنا سترگې
 غم د هجر مې د زړه په خونه پرېوت
 زما اوچې شوې په ډېره ژړا سترگې
 چې د زلفو په سایه د خوب هوس وی
 خوک ئې خه وینی په خنګ د بلا سترگې
 په سينه کښې مې ښکاله د زړګی نشته
 خنګ حیا کښې اموخته شوې په غلا سترگې

چاپېريال که د غرض په ډورو خړ دے
 شیرين ياره! خو د زړه مې رڼا سترگې

لار کنبی دَ مقتل کَ اودر پدلے یم
خَه به تر مرامه رسپدلے یم

ستا پَه گُل رخسار چي خلدلے یم
تل لکه دَ پرخی ژرپدلے یم

ستا چي دَ کاکل خری سمسوره ده
دا لکه سپرلے زَه غورپدلے یم

ستا دَ ژوند فضا چي معطره ده
دا لکه نگهت زَه رقصدلے یم

شپي ته دَ سبا دَ ستوری خُل وینم
کله دَ وحشت نه بورپدلے یم

داسي کوم جرس تیر وهلے شی
زَه لکه پاخون ته غرپدلے یم

دَ خزان دَ آمد گُوکي پَه بهار کڙي
 دَ چمن دَ بُلبلانو زږه آزار کڙي
 دَ کمال دَ انتها پَه سر زوال دے
 خو به گرم دې دَ جبر دا بازار کڙي
 ډېر ياران دَ تا مريان دې بڼه خبر يم
 نشته دا چې کله ما به ورکښې شمار کڙي
 هر مزدور زما دَ بنار بلا مجبور دے
 اوږدے، تگه آس به خلاص څه پَه کارزار کڙي
 څه! تپه دَ خپلواکي مې لا خوږه شوه
 اوس به څه دې دا قفس او سر دَ دار کڙي
 دَ سبا دَ ستوري ځل به دې زږه بل کا
 اے! چې ناز پَه تسلسل دَ شبِ تار کڙي

لېونې سپېلنې گرځه اوس کوڅو کښې
 که پيدا پکښې يو هاغه شيرين يار کڙي

۲۰۰۵-۵-۲۷

د مرگ کوټه، کوټ لکهپت جبل-

عام و خاص و ته معلوم شوم
چې بېلتون کښې دې معدوم شوم

ته مې څه له لاسه ورکړې
ترسايې خپلې محروم شوم

مينه حُسن ته منسوب ده
چې دَ تا سره موسوم شوم

کتیوری له زانو غواړم
په لوی والی کښې ماشوم شوم

دَ عصمت حرمت دې پالم
له مستی ډېرې معصوم شوم

په وعده به دې غلېږم
ستا دَ خلې هسې که اوم شوم

چي فنا مي له نظر شوي
 داسي ورک په کوم "نظر" شوي
 که په "زه" دي زورور شوي
 بيا منم چي معتبر شوي
 څنگه څنگ کښي مي راتول وي
 خو چي لاري کور و کر شوي
 په گوگل کښي مي زړه رپردي
 ياره څه د ژمي نمر شوي
 زه به اوبنکي نه زړه لوي کړم
 ته که خال نه لاس په سر شوي
 زه هر پير به د نگهت يم
 ته که نور نه دک سحر شوي
 زه به هغسي دلدار شم
 ته که هغه رنگ دلبر شوي

له همکارو څخه لاري
 د خام خيالو همسفر شوي

خومره چي حبرانه ده
 هومره سرگردانه ده
 راخو شه! محفل وته
 خه قيصه روانه ده
 بيا ساقى بي پامه شوې
 دا خبره گرانه ده
 وژنى مې خو سترگو كښې
 ډېره خان اسانه ده
 اوس شوه كورينه د زړه
 ما چي وي؛ مهمانه ده
 دا پښتنه اوښكه ده
 ما ته بلا "گرانه" ده
 لا ئې سبتم زور وكړه
 ما به وي؛ ستومانه ده

خه زده؟ شيرين ياره! چي
 روغه ئې، كه ورانه ده

پت پالم، وفا کؤم
 سود دَ زِرّه پّه تا کؤم
 دا خو دې پّه ننگ اولار
 مینه به دې بیا کؤم
 راغلم دې کوخې وته
 زه لتيون زما کؤم
 زره مې چې زما نه شو
 اوس ويسا پّه چا کؤم
 نور له سحر خه وایم
 لا خو به خدا کؤم
 ستا پّه زلفو دم یمه
 دار خه دَ بلا کؤم
 زه دې ستا دوا شمه
 تل دغه دُعا کؤم

خار دَ زلفو تور نه دې
 اوس دَ خه پروا کؤم

خو لکه پخوا نڻ شې
 لا به مې همخوا نڻ شې
 خو چي مې همرا نڻ شې
 هومره به اشنا نڻ شې
 څه گيله د بله ده
 خپله خپل خبر خوا نڻ شې
 دا هغه ماښام دے خو
 ته به هسې را نڻ شې
 گوره! زما سترگو ته
 بل خوا به پېدا نڻ شې
 اوبنکې پښتنې کسه!
 اوس به هم پخلا نڻ شې؟
 زړه دې پرې پېرلے دے
 خلې نه دې پشا نڻ شې

دا د شیرین یار کلے
 دلته کښې افشا نڻ شې

هره کريکه به اذان کرم
 گوره شپه به په لپزان کرم
 شوق د عشق به مې د شان کرم
 هر خواهش به پرې قربان کرم
 ترمه اوښکه چې بهير شي
 تغافل به دې حېران کرم
 خم ماضي وټه مې گرخم
 بڼپه نيولې چې دوران کرم
 ته خواره ايله لبان کړې
 زه رينبې رينبې گړپوان کرم
 همناو شه په محفل کښې
 چې په چغه "يا قربان" کرم
 د پخوا لکه خو راشه
 چې د زړه په ملک دې "خان" کرم

د کاکل ملک ئې تسخير دے
 خو که خان هغه افغان کرم

کە دې زرە دَ التفات شی
 بیا مې خیال دَملاقات شی
 گرم مې صبر مگر نە دے
 خو دا جبر دې لږ زیات شی
 دَ رُخسار سُرخى کە دا وی
 دَ یاقوت بازار به مات شی
 پە شین خال به دې وانخلم
 زمرد کە دَ سَوَات شی
 دا جذبە دَ لپوتتوب وی
 لکه غر غرور چې مات شی
 دا مُهم ابراهیمی دے
 مات به لات او هر منات شی
 زە لہ تا چې. مینہ غوارم
 لکه تڙے چې فِرات شی

 لہ دیارہ پسې وُرک شه
 شیرین یار چې درته یات شی

ستا اوربل چي ڪرڻ زما نه دومره خور زڙڻ
 ما پيدا دَ زڙڻ پڻ زور ڪرڻ هومره نور زڙڻ
 دَ نظر پڻ پلوشو مڻ ڪرڻ ٽڪور زڙڻ
 ستا دوا ته مڻ مائل ڪرڻ ڊپر پڻ زور زڙڻ
 نور دڻ لاس دَ بيلتون نڀو؛ زغم تمام دڻ
 سوزوڻي به راله خو داسي پڻ اور زڙڻ
 ستا دَ زلفو سياهي چي به لا ڇڻ وي
 چي دڻ سپينو انگو ڪرڻ راله تور زڙڻ
 دَ جفا پرده پڻ جبر باندڻي خو ڪرڻ
 دا چي وڳندي مڻ خله نو ڪاندي شور زڙڻ
 دَ بلا لڻ سوري ڪله؟ مڻ وسواس دڻ
 مگر نه وي ڪله ڪله مڻ پڻ ڪور زڙڻ
 دَ حالاتو پڻ تورتم ڪنڀي نڀڻ پڻ لار ڇي
 سترڻ سترڻ ڪڻ دڻ؛ نه دڻ لاشب ڪور زڙڻ

زڙڻ به ڇڻ پڻ ڪوم پراو ڪنڀي هغه در ڪا
 چا چي ڪرڻ ژوند مدام لڻ بل پڻ پور زڙڻ

خلی نه زما ئی خو اوبنکلی نه ده
 داغلی ژبه هومره غلی نه ده
 ما په اسره جذبه وژلی نه ده
 ستا په خادر مې ملا ترلی نه ده
 په سر د دار د رسی ول مې گواه
 ما دې په سر سودا منلی نه ده
 حکه مې کسی په نشتر اوباسی
 ما پلوشه د نور غندلی نه ده
 ورکړه اوس اوبنکې ته مې غېږ د بانو
 په عمر ټول چرته درغلی نه ده
 لا به قلم خوکه تېره گرځوم
 لاس ته راغلی خو "اوبنکلی" نه ده

ستا شیرین یار به په تا دروند و مې مگر
 دا زمانه د ټول او تلی نه ده

هله ما ته به همکار شي
 چي خاوند د خپل اختيار شي
 د حالاتو گرفت هېڅ دے
 خو که خلاص له خپل حصار شي
 د ادراک په نيلي سور شه
 چي زمان ته په رفتار شي
 خپل مرام به دې بنسپې ښکل کا
 که روان زما په لار شي
 آواره فکر مې خپل کړه
 چي په بحر و بر آوار شي
 پسرله د خيال مې پور کړه
 چي آباد لکه گلزار شي

ما د درد کريکه مې بانگ کړه
 بايد! اوس خو چي بيدار شي

شوک چي لولپه نه شي
 خوا خو دي سره نه شي
 خومره نظر سپک دي کره
 نور له دي بنه نه شي
 خو نه شي محروم، مظلوم
 عدل به ئي زده نه شي
 گمه د حرص چي ده
 چري به پوره نه شي
 لا مي نظر سترے کره
 ستا به هم دمه نه شي
 جوړ دے د بنکلا وقار
 سترگي دي اوپره نه شي
 سم د هرکلي سره
 گوره! "مخه بنه" نه شي

خارا له پښتنی ستر
 خوب کښي هم بنکاره نه شي

تہ زما فکر او خیال زده
 زہ دې هُم زلفې او خال زده
 زہ منلے د اقدار یم
 تہ د سترگو مې هر سوال زده
 سیاہ خال نه دې معلوم کا
 د هر سوی زرگی حال زده
 ما چې سر د مینې تار کره
 کاش! که تا د وصل تال زده
 دا چې! لوبی د زره مات شی
 رغاوے ئې کوم کلال زده
 وُلې رنگ دې هسې تبنستی
 دلې خلق ټول احوال زده

د ارمان خله به خه کرم
 رسم، شوک؟ د شال، مشال زده

ما نه مې نظر دے ورک
 تا نه دې اثر دے ورک
 خوک له خپل کنډر دے ورک
 چا نه خپل دوتر دے ورک
 دا چنې، کوخې خوشې
 اوس چې لوی تېر دے ورک
 چرته لوپتیه، پتیه
 چرته کنبې خادر دے ورک
 دلته که دستار ریښې
 هلته مگر سر دے ورک
 مړه ده د دلدار وضع
 ناز هم د دلبر دے ورک

زلفې په کابل فنا
 مخ په پېښور دے ورک

دريغه! يو په زړه مابنام
 ما ته خوږه په خوږه مابنام
 دا تياره تياره مابنام
 بيا سپره سپره مابنام
 نه هسي ډېوي بلې
 نه هغه راتله مابنام
 بيرته لويته نه کا
 داسې بيا د خه مابنام
 تېنتی انتظار نه مې
 دا دې هم لا بڼه مابنام
 ستوری په اسمان خلی
 درومی چپه خوږه مابنام
 زړه ته لکې لو وایم
 هاو! که شی اوده مابنام

ستا د زلفو تور ووته
 شی اوبه اوبه مابنام

دَ درد و غم او اذیت قیصه ده
 زما قیصه دَ محبت قیصه ده
 لِر مې دَ اوبنکو شور ته غوږ و نیوه
 نظم کبني څنگ دَ بغاوت قیصه ده
 دَ شک او یاس له هره ټوکه خالی
 زما دَ عزم او جرأت قیصه ده
 ستا دَ زلفانو، بانه، خال په نوم مې
 دَ صبر، زغم، استقامت قیصه ده
 لاره کوڅه او په حجره ئې گورم
 ورکه دَ تنگ، پت او حرمت قیصه ده
 دَ زلفو تار په آئینه کبني کسي
 خومره اوږده اوس دَ حیرت قیصه ده
 ستا په هر تال کبني انتشار انتشار
 زما هر تار کبني دَ وحدت قیصه ده

دَ شیرین یار دَ اسوېلو په ژبه
 وگوره خومره دَ حدت قیصه ده

نظم

خپله خاوره خپل قانون وے
په خپل واک کبسي موژوندون وے

بنديگي شوه د مريانو
مرگ دن نه په پرون وے

امن او بنکلا

دَ خزان قاصد په شا شی
دَ سپرلی قافله راشی

غانتولونه، لاله گلی
په دا پولو، پتو بیا شی

اومه خله غتی موسپری
نگهتونه په گپا شی

بوراگان هسې بنپری
بلبلان سر په ثنا شی

دَ وطن دا گلستان مو
امن امن شی بنکلا شی

ازادی او وطن

دَ وطن نه چرته لری
دَ ظالم صیاد ولقه کنبی
یو مرغی دَ سیالو سیاله
وی راگبره په پنجره کنبی

په فضا کنبی چې سېل وینی
نو الوت دَ وطن غواری
په خپل بن پسې پرېشانه
خپلې جالی پسې ژاری

ازادی که لوی نعمت دے
خپل وطن هم یو جنت دے

اے دریغہ!

چہ پتکے دَ امامت وی
خو شملہ دَ شجاعت وی

دَ مطرب لہ دے ربابہ
یو نغمہ دَ بغاوت وی

دَ شپونکی لہ دے شپیلیہ!
بیا تپہ دَ حریت وی

وفادار کۛ جفاکار وی
خو یو یار پۛ ہر صورت وی

خیال مے باد تہ دَ وخت وایی
پستنه یو تہر ساعت وی

دا دُعا دَ حَجَرِي (د پَرِي) پَه جَوَر پَدُو وُلِيكَلِي شَوِه

خدايه!

دا اوتاک مې گُلستان هسې ودان کړې
مگر دا چې ئې پَه عمر جاودان کړې

وسيله ئې دَ خُوَر زِرُونُو دَ دَرْمَان کړې
مرتبہ ئې دَ جَنَت دَ سَائِبَان کړې

سرچشمه ئې دَ نَرِي دَ اَمْنِيَت کړې
عماريت دَ مِلْتُونُو وِرْحَبِرَان کړې

دمه خَايُ چِي دَ بَادشاه هُم دَ گدا وِي
شناخت ئې خاص و عام باندِي عِيَان کړې

هر مېلمه او مسافر ته زړه فراخه
برکت ئې دومره زيات د دسترخوان كړې

د جرگو او مركو و احاطو له
يو مركز ئې د همه پښتونستان كړې

خو تيلي مې راتول كړې په خوارو دى
دغه جاله په امان له هر طوفان كړې

خوانی

دَ خوانی پیه حقله دَ درې پوهه شاعرانو نظر

غالب

بنه ساعت او روغ صورت وی
نو خوانی هم بادشاهی ده

خوشحال ختک

د بادشاه له پیری بنه ده
که خوانی د مصلی ده

رحمان مومند

چې خوانی کنبې تقوادر وی
مرتبه ئې د ولی ده

دَ وخت لپلا

گتو کنبې زر متیو کنبې زور غواړی بڼه
 په زړه کنبې شور په خله کنبې اور غواړی بڼه
 ښکلې محل په رنگ له کور غواړی بڼه
 هر سهولت یو په څلور غواړی بڼه

دا چې قدم د خپل شباب اُخلی
 بڼه جائزه د ژوند د باب اُخلی
 په یو ساعت د ژوند حساب اُخلی
 هر یو خراج په آب و تاب اُخلی

دَ وخت لپلا د مجنونانو نه ده
 دَ بېر سرو نشیانو نه ده

گران مشر اجمل خټک ته

دا زوال دې لاندې سر شه
لا کمال دې باندې بر شه

دَ مستی همه سپرلے هُم
بیا دې خور پۀ لر او بر شه

دَ رنگ رنگ نګهت پرونه
لۀ تور غره تر سپین غر شه

ماښ چغه دَ وحدت کا
ایلم بیړته اوچت سر شه

بولان بیا له ملا ترلے
خېبر هُم بنۀ رابیر شه

په لنډی او اباسین کبني
غرځنگونه زورور شه

شی تازه د گودر غاړه
راژوندی دې مازیگر شه

پاڅی پوک وهی شپیلی ئی
شپونکے بیا په تپه سر شه

مطربان دې چنگ تر څنگ کا
هر مضراب ئی په سر بر شه

هر ساقی باده په لاس کبني
ستا د ترو په خوا ورشه

دپوه بله په حجره کبني
وحشت چاودے په ځیگر شه

بیا درنو درنو پتیکو کنبی
شملی لکی برابر شه

خدای می چغه درته بانگ کا
راپدا دی ورک سحر شه

په انگن کنبی دی اتنی
له کوخی دی ویر بهر شه

هره شپه درته شوقدر
هره ورخ درته اختر شه

پوره پئه هر کالی

دَ بنائست یوه هستی ده

یا خو حوره یا پری ده

که له خط او خال مُشکی ده

نو له زلفو عنبری ده

گور کاکل ئې سیاھی ده

سپین جبین ئې روښنائی ده

خلانده ماه تمام ده

خو پئه بام ننه ده مخفی ده

دَ حرمت، حیا پرده کښې

یوه نغښتې باریکی ده

موی کمره، لاله لبه
په چشمانو نرگسی ده

لکه گل وی خوشبوداره
هم بنائست دے هم خوبی ده

په قامت کنبی لکه سروی
په غری کنبی صراحی ده

سر تر پای په سرور ډوبه
په رگ رگ کنبی ئې مستی ده

په رگ رگ کنبی ئې مستی ده
خو بنډوه ئې زاهدی ده

خوی کنبی تلې فرښتو ته
له جنته ئې بوتی ده

یا بلبله یا مېنا ده
د کفتار ئې شیرینی ده

په بیان کښې وزن داره
د مفهوم ئې روانی ده

په ادراک او فهم دواړه
لا سپوا تر هر سړی ده

هم په راز او په رموز کښې
ډونگی زیاته له کوهی ده

علم داره، عمل ناکه
بې حسابه نایابی ده

شیرین یار ئې خه صفت کا
دا پوره په هر کالی ده

ما ته ياد شي اے وطنه

ما ته ياد شي اے وطنه! همه تهر زارۀ وختونه
 زما زرۀ باندې پراته دي هغه ډېر خواږۀ يادونه

هغه زۀ چي يو ماشوم وم
 زۀ به پروت وم په خانگو کښي

په ځولي کښي، کله ترخ کښي
 ډېر په ناز او په نخرو کښي

ما ته مور به الله هو وي
 د اواز خوږو چپو کښي

خور او ورور للي للو وي
 ترنم او په نغمو کښي

لَه دې پس شوم په خپورو
او بيا ساه راغے پاپو کښې

ما وهلې به بيا منډې
ستا په پولو، په پتو کښې

په تکل د تاروگو به
گرځېدمه په واښو کښې

يا مشغول به وم په لوبو
چرته گټو په ټيکرو کښې

ما غښتل به ترې مَمونه
اخستل به مې خوندونه
همه تېر زارۍ وختونه
هغه ډېر خواږۍ يادونه

چې رابره به سپورمې شوه
پت پتوڼي نه د ستورو
ما ته ياد شي اے وطنه!
زما زړۍ باندي پراته دي

ستا پٽ ڪلو، پٽ باندو ڪنبڻي
 هلڪان چڻي به ٽولگي وو
 پٽ رنگ رنگ له هغه لوبڻي
 ٻنڻه پٽ درز به ماڻامي وو
 يا به لوبه وه دَ سيو
 ٻنڻه ٿاوشوي به لنڊي وو
 يا به لوبه مو دَ پانڻي
 يا انگي ڪنبڻي به ملي وو
 هغه بل خوا جينڪو به
 خو جوڙ ڪڙي ڪورڪي وو
 يا جوڙ ڪڙي ٽي واڏونه
 دَ گڙي او گڙاڳي وو
 هم ٽي لوبڻي دَ موسيو
 پٽ چيندرو ڪنبڻي الگڙي وو
 يا داوونه پٽ ميرگاتو
 ”يا وني“ او ”دوونِي“ وو

چڻي به جوڙ شوپٽه حجره ڪنبڻي
 يا دَ مخي گڙارونه
 ما ته ياد شي اءِ وطنه!
 زما زڙه باندڻي پراته دي
 دَ حَلمو دوه طرفونه
 يا تِيڪونه، اڪورونه
 همه تڀر زارڙه وختونه
 هغه ڊڀر خوارڙه يادونه

هغه ستا پټه لئمو دشتو
 چې به راغله بهارونه
 ټوکېدلی به غاڼټول وو
 او لاله هم سره مخونه
 کله شین، کله باران به
 ځانله ځانله ئې خوندونه
 که به جوړ د بودی تال شو
 د قدرت؛ جمع رنگونه
 هم اباد دې گودرونه
 مستې جونه قطارونه
 پټه ترخونو کښې منگی ئې
 پټه یو بل باندې تېلونه
 یا پټه سیند کښې شاه ځلمیانو
 چې پټه مټ به کره جالونه
 پټه مهیانو پسې چر کښې
 پټه څپیاکو گوزارونه

چې سیند غاړې ته پټه اوړی
 پټه چپو کښې به تارې وې
 ما ته یاد شی اے وطنه!
 زما زړه باندې پراته دی
 اچول به مو سپرونه
 تش بازو او شنازونه
 همه تېر زارې وختونه
 هغه ډېر خواږه یادونه

هر ماڻھام هغه ماڻھي ته
 دَ مارغانو تله سڀلونه
 پءِ اسمان کڻي به رواني
 هغه زاني قطارونه
 پءِ بيلو کڻي سُرخابانو
 چي به ونيول ناوونه
 پءِ مڀره کڻي چي به خراپو
 راچپرل دَ زيل سُرونه
 دَ طوطيانو، ښاروگانو
 پءِ هر ښي کڻي اوازونه
 دَ زرکانو، طاؤسانو
 هغه کريکي او چرکونه
 يا له جاپو ترنگول چي
 تاروگانو خپل تارونه
 پءِ نارو به وو تنزري
 دَ مڙ پچ پڙکونه

چي نغمي وي دَ بلبو
 خنگه ډک وو له سُروده
 ما ته ياد شي اے وطنه!
 زما زړه باندي پراته دي
 دَ کوئل خواږه گوگونه
 سحرونه، ماڻھامونه
 همه تڀر زاره وختونه
 هغه ډډر خواږه يادونه

هغه دَنگ او اوچت غرونه
 تر اسمانه ئې سرونه
 پَه لَمَن کَنبې ئې غُزان وُو
 پَه سرونو نښتروونه
 گرځېدل ئې سردرو کنبې
 دَ زمريانو کنډکونه
 دانگېدلې غرخنې به
 شرپېدل به ابشارونه
 پَه هوا شیکری، بابنې وې
 پَه غوتو به وُو بازونه
 خزندو او درندو نه
 سوړې ډکې هُم غارونه
 دَمه شپه کنبې راوښکل به
 شرمخانو اوازونه
 پرځېده به اورکي - هم
 دَ پېريانو لاپښونه

چې جهان پرې بناسته وو
 دَ فطرت بلا رنگونه
 زما سترگو کنبې ځلېږي
 دَ حیات واړه عکسونه
 ما ته یاد شی اے وطنه!
 همه تېر زاړه وختونه
 زما زړه باندې پراته دی
 هغه ډېر خواړه يادونه

هغه موج اماج د زمکو
 د هر چا زميندارې وې
 پرې اباد وو اړتونه
 د هر چا قلبې، جوړې وې
 د اسانو او غويانو
 جوړ زغلوڼه او مېلې وې
 ښه چپکار چپکار کندوان وو
 ښې پرېوانه به غلې وې
 وو محدود ضرورتونه
 په توبنۍ کښې خو توبنې وې
 بې ضرر د خاورو لوبنۍ
 که دونۍ، کتوي، کاسې وې
 يو توشک، يوه شري وه
 کڼاوې وې او پڼې وې
 د ژوندون اوږې وې سپکې
 ملازې وې نه نخرې وې

چې په لَو او په غوبل به
 د يو بل په کار راتله به
 ما ته ياد شي اے وطنه!
 زما زړه باندي پراته دي
 لگېدلی
 وو دا هسې عالمونه
 همه تېر زارۍ وختونه
 هغه ډېر خواږه يادونه
 اشرونه

هغه ډکه به حجره وه
 سره ټول درانه پگونه
 بنې درنې درنې کاتي وي
 بنه دراز دراز قدونه
 په پټکو کنبې شملې لکې
 په څنگ ټورې، ټوپگونه
 گرځېدل به تاو برېتونه
 د غيړت او ننگ مرونه
 په جرگو هوارول ئې
 ټول خندونه، جنجالونه
 لاس په نام ورته کسببان به
 په چکر ئې چيلمونه
 ماسخوتن به د ځلميانو
 په حجرو کنبې محفلونه
 د منگي هغه تنگونه
 په رېلو ئې ربابونه

چې د خوند او د وقار وو
 مينه مينه ورورولي وه
 ما ته ياد شي اے وطنه!
 زما زړه باندي پراته دي
 بنکلی واره ساعتونه
 کشالي وي نه جنگونه
 همه تېر زاره وختونه
 هغه ډېر خواږه يادونه

آہ ---- نجات

نہ مو خود شتہ نہ اختیار
نہ مو زیست شتہ نہ روزگار

نہ ثانی د فرید خان شتہ
چہ تسلیم کا ہندوبار

نہ میروپس پہ بہرہ راغے
کا گورگین پہ گور دوخار

نہ پیدا بل احمد شاہ دے
چہ مرہت شی بہرہ خوار

وران دوتر د شیخ ملی دے
ورک احمد ملک سالار

نہ مہم دَ یوسفزو شتہ
چہ مغل وگاندی دار

سور تحریک دَ پیر روہبان دے
دَ خیلواک غلے پرچار

دریا خان او ایمل خاورے
دَ ملت خونہ تار تار

نہ پے رنگ دَ فتح خان شوک
چہ پرے ناز وکا پنجتار

بند تپہ دَ ماللی دہ
پے یرغل نہ دے ناتار

کوم دے زرہ دَ ملتانی اوس
پے فہرنگ نہ شی ایسار

نہ مو گتو کنبی قلم شتہ
نہ پے لاسو کنبی تلوار

دائرې د استقبال له
مونږه نه لرو پرکار

نه په زرو باندې شته یو
نه په زور باندې نامدار

په جامه مو خه کار نشته
خو مېن یو په دستار

د پټکي ترل مو نه زده
نوم به غواړو د سردار

نه پخپله خه کوم شو
نه څوک بل پرېږدو اوزگار

د ملت په کار ناپوهه
د خان سود لره هونبیار

په يوه تکه خرڅېږو
زمونږ دغه دے بازار

ډېر شته من دلې يادېږي
نمک خوار د استعمار

په رنگ رنگ لره جامه کښې
دل راشی د بادار

خومره لوبې په مونږ وکړې
هرې پېښې په بار بار

هر خاطر به وی لاجمع
خو چې نه شو ټول همکار

خدای دې وکا شیرین یاره!
په پښتون راشی بیا وار

مشر نحو خان ته!

د دې کلي ثانی پلاره
نر سالاره لوی سرداره

سینه وره، وضع داره!
د خپل قام له غمه خواره!

مناره درپسې ژاری
راشه بیا ورته په لاره

که دا لارې دی غوږ شوی
ستا د آس د تاپ د پاره

سر له گوره کا راپورته
گوره! کله تر بازاره

دا منم؛ خه خان خانی ده
د هر چا ده خپله چاره

هره چاره بازاری ده
خلقه شوله سودماره

مگر ستا د نرې وینې
یو خو خاڅکی تازه داره

دا د نوي گول حلمی دی
د خپل وخت نه خبرداره

له مرانې عبارت دی
په جذبه د تنگ سرشاره

“اجازه” دې یوه غواری
دا دسته ده نوره تیاره

باتوران دی خو بس دا چې
اوس بې مشره، بې سالاره

خه به بنه وي كه بيا راغلي
د تا داڊ ته پامته داره

يا خپل سورے راپرزو کا
په دا هم دي منت باره

د دي کلي ثانی پلاره!
نر سالاره! لوی سرداره!

نوحه

(دَ یو مشرپه تلین)

دَ هوا قاصد خبر راوړو قَفَس ته
وې ئې: غَوږ شه! ستا له کلی یو ابا لار

ما وې: ژبه دې شه گونگه، خله دې ماته
خه دروند غم په خونه راغی — "لوی لالا" لار

دَ جنت رضوان ولاړ ئې هرکلی ته
چې پاک روح ئې په پرواز شه په سما لار

هېڅ جامه ئې دَ ریا دَ زُهد نه وه
حقیقت کبښې په دا دؤر وو پارسا - لار

هم خوددار وو، هم دلدار وو - بلا وُشوه
په یو ذات کبښې چې فقیر وو هم باچا - لار

بنه پاكانو پڪنبي نوري خپل لڙي
د دنيا له آب و گل؛ مگر صفا لڙي

مرتبہ ئي د "ولي" نه کمه نه وه
اڦا د مرگ په بهانه رانه وپريا لڙي

د حجرې دالان که وير کا؛ ورله بنائي
چې درست "آب" ترې مقدر ته په رضا لڙي

تخیل

تخیل مہی لکھ باز دے
بلندی کنبی ئی پرواز دے

لہ ہر بادہ، ہر طوفانہ
ہسی رنگ لہ بی نیاز دے

د باتور ہسی تُو رزنی
پراو پنجه کنبی ممتاز دے

پہ تورتَم د شپہ کنبی وپنی
دے یو ہغہ نظر باز دے

مُستحق د بلا داد دے
سزاوار د ہر اعزاز دے

هغه آوزة

هغه زلفي چي خني کا
پکڻي وٽومبي گلاب
هغه سترگي چي کا تورې
پکڻي کڻپنوي قصاب

هغه غورې تازه شونڊي
پکڻي خوند پت د کوثر
لا باده چي په پيالہ کا
پکڻي ڊوب کا مست نظر

بيا کوم شان دے او کوم خان
خه توبہ ده، خه ايمان

دَ بَلْبُلُ نَالِه

(دَ یو اشنا په تلین)

دَ خاطر بلبُل آزار شَه بهار لارو
ډک دَ گل دَ خنداگانو سهار لارو

لکه باد چې په مخ راشی خېنې تېر شی
وَلې دا چې هسې ډېر په رفتار لارو

ما چې طمع دَ یاری ئې تر ابد کړه
هغه یار دَ یو ساعت په اتبار لارو

ما په اوبنکو ملغلرو به پېرلو
خومره سهل دَ دُنیا په بازار لارو

اوس نغمه کَه په خله راشی خو ناله شی
چې مطرب اشنا له چنگ و ستار لارو

دَ همزولو دَ ټولی نو خَه سیالی ده
چې ئې خاورو لره گل دَ دستار لارو

آه-----دروند پښتونه!

نۀ شمله، نۀ دې جرگه شته
نۀ حجره، نۀ دې کټونه
نۀ چيلم شته نۀ گسبان شته
نۀ دې رعب او نۀ برپتونه

نۀ تۀ مشر هسې پاتې
نۀ دې هغه کشران شته
نۀ دې "راشه"، نۀ دې "درشه"
نۀ دې هغه دسترخوان شته

دروند پښتونه! ځان دې خوار کړۀ
تا لۀ ژونده جوړ بازار کړۀ

حالات او باؤر

تہ دے ناز کرے پئے جمال
 زہ غره یم پئے جنون
 زہ قائل یم دَ وصال
 تہ خوبسہرے پئے بہلتون

تہ اختہ پئے تغافل
 زہ لگیا یم پئے پاخون
 تہ دے یاد پئے خور کاکل
 زہ موسوم یم پئے ترون

خو کہ بیله لری لار
 تا بہ خان تہ کریم همکار

وطنه-----خو!

درست عالم به در حېران کرم
تا به ټول ودان ودان کرم
دَ تا دشتې دا مېرې به
زۀ بښېرازي گُلستان کرم
دا چنې او دا کوڅې به
زۀ دې بښادې پۀ جهان کرم
تا به زۀ جانان جانان کرم
تا به زۀ جنت نشان کرم

خو دا خپل دَ قام وگړی
لۀ هر خوا راته بدخوا دی
څوک دَ لاس نه مې رانیسی
څوک دَ پښو نه مې راکاږی

په ما گران له خپله تنه
اے زما خوږه وطنه!
دې علت سره په جنگ يم
خپل هیت نه چې په خنګ يم
که په ژوند ترې نه اوزگار شم
گڼه ستا هله پکار شم
نو که خاندې او که ژاړې
د سر خبر به راته غواړې

دَ استعمار دلال ته

تَه ملگرے دَ يرغل
زَه ملا تر مې دَ خپل تل
تَه يې غل دَ غلو تر څنگ
زَه يم ساد دَ سادو مل

تَه پرچار دَ اطاعت
زَه نغمه دَ بغاوت
تَه سبق دَ غلامی
زَه تپه دَ حریت

تَه دې خپله نیوه لار
زَه به خپل کومه کار

رڼه او بڼکه د پښتنې لېلا په نوم

چې	به	شته	شي	که	معدومه
ما	ته	هېڅ	نه	ده	معلومه
ستا	له	ياده	زېږېدلې		
توره	شپه	وه	دمه	شومه	
واخله	غېږ	کښې	د	شفقت	ئې
رڼه	او بڼکه	ده	ماشومه		
مگر	بنکل	ئې	هم	په	خيال
دا	معصومه	په	خوږه	اومه	
دا	مې	تا	ته	کره	منسوبه
ستا	په	نوم	به	شي	موسومه
لکه	ما	هسې	بې	نومه	
خدای	دې	نه	کا	خوک	محکومه

بنگلی د خپل کلی

دَ حیا په تان ساتلی
نازولی بنه بناغلی

جینکی لکه پپروی
هلکان ئې کلک کوتلی

راته بنکاری ئې په وړاندې
دَ جهان بنگلی ناؤلی

په زندان کنبې راپه یاد شی
همه بنگلی دَ خپل کلی

ډېر مټن پرې شیرین یاره
په شعرونو مې نماځلی

قطعات

ستا پئے زلفومی قسم دے
گورہ شپہ بہ وارخطا شی
د تیروپئے تسلسل کنبی
د سحر ستورے پیدا شی

پئے اُفق بہ د ملت می
د سبا ستورے بنکاره شی
لتہ شپہ بہ کدہ واخلی
سحر بانگ خوبہ موزده شی

پئے سایہ د خودداری کنبی
تر خیل وسہ دلداری کرم
د پینتو د گُلستان می
تل پئے وینو آبیاری کرم

ستا دَ مینِی لپونتوبه **ه** سره بنسایم
 چي دَ وصل پءَ هیله باندي دي پاييم
 کاشکے! ستا هم نوائی خو مي نصیب وے
 چي پءَ غوغه ژبه هم دي مگر ستايم

بانگ دَ سحر چي مو خي خي دے
 لرزه دَ شيپي پءَ کت پوزي نه راخي
 حکه بيا بنکر دَ مغلوالې و شو
 دا چي مبدان ته يوسفزي نه راخي

تسلسل دَ استحصال کءَ ستا نظام دے
 خو غفلت او شرافت مي نن تمام دے
 تاودي وينې مي احساس ته داسې ووي
 خپلواکي دي بس اساس دَ استحکام دے

دا حاکم دَچا مرئے دے
 دا قاضی دَچا دلال دے
 اوس دے خیر دَچنی غوارہ
 مل دَغل سرہ کوتوال دے

یو ذرہ بہ ئی رانہ شی خہ پئے خوا
 کہ خوک کاندی چری طمع لہ ملا
 کار دَور کرہ کلہ زدہ دَکوم گدا
 عن کہ تخت دَپاسہ کنہینی دَباچا

دَ عالم او دَ ملا دے تفاوت
 خوئی دَپر دے سرہ مینخ کنہی مصلحت
 دَهر چا دے خیل صحت او خیل علت
 باید کنہینی بنہ عالم تہ پئے صحبت

په دُنیا کښې دَ هر چا دے بیل بیل کار
 کا هُنر سره انصاف خپل هنرکار
 نه چې زرو وَ ته کښېنوي لوهار
 نه چې اوسپنې ته کښېباسې سُنار

خال دَ مخ به دې مثال شی
 تار دَ زلفو به دې تال شی
 دا زوال به مې کمال شی
 انفصال به دې وصال شی

دَ صبا یوه وږمه یم
 لکه گل به دې خندان کړم
 دَ باران مړه شپبه یم
 لکه باغ به دې ودان کړم

کٔ پٔ عقل پٔ شعور وی
 خپل مراد به راحضور وی
 کٔ دَ بخت پٔ حواله شی
 بیا سرے گنه مجبور وی

خپل مو واک او خپل اختیار وے
 پٔ مرضی مو زیست روزگار وے
 دا تپه دَ خپلواکی مو
 عن پٔ سر باندي دَ دار وے

دا چپي ډپره بي وسي ده
 یار، اغیار پٔ کناره دے
 دَ تا غم مې خوا پٔ خوا دے
 دَ تا یاد هم راخه دے

ستا پۀ زلفو کنبی چي وړکي
 وسوسي د تور بېگادي
 ستالۀ مخه برېښېدلې
 علامي د سپين سبادي

د تا حسن د تا مينه مي موضوع ده
 کوم عنوان، کومې قيصې نه خبر نه يم
 هر يو غږ مي ستا د وصل د حصول د مے
 بلې چغې او نارې نه خبر نه يم

تۀ کۀ هسې نر سالار شوې
 زۀ هُم هغه کلک سپاهي يم
 تۀ کۀ هسې زور امام شوې
 زۀ هُم هغه مقتدي يم

دا حُجره ده، كه اتي ده
 دا كوڅه ده، كه بازار
 رپ هم نه وهې بې گټې
 دا دې زيست دے كه روزگار

ستا يادونه بڼه له تادي
 روز و شب مي خواپه خوا دي
 دا څو اوښکې مي مایه ده
 چي ستا آب لره پيدا دي

په ښکاره دلاري مل
 پتې په زړه کښې راته غل
 په ظاهر راته واصل
 په باطن کښې رانه بيل

دا زه چوز چې خدای هُما کرم بیا و ما ته لور پرواز خه
دې نظر، پنجو او پیر ته کوم باتور او کته باز خه
لا مې نور هسې الوت و د سپورمې ستورو نه بره
چې را لاندې هر رفعت و د آسمان تر هاغه سره

زما عزم بې بس نه و
زه بندی په قفس نه و

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**